

Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen

Møteinnkalling

Utvalg:	Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen
Møtested:	705 senteret, Tydal
Dato:	24.03.2022
Tidspunkt:	09:30

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 1/2022	Konstituering av Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen 2022 -2023		2022/383
ST 2/2022	Godkjenning av protokoll, møteinnkalling og saksliste		
ST 3/2022	Referat sak		
RS 1/2022	Skardsfjella - Hyllingsdalen verneområdestyre - oppnevning av representanter		2022/383
RS 2/2022	Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde og Viglåa naturreservat - vedtak i klagesak om organiserte sykkelturer		2021/6763
RS 3/2022	Avslag på søknad om tilskudd - infotiltak på forvaltningsknutepunktet i Tydal		2022/62
ST 4/2022	Vedtak i delegerte saker i perioden 031221 - 150322		2022/382
DS 1/2022	Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - gitt tillatelse til bruk av snøscooter i forbindelse med skadefellingsforsøk på ulv - Tydal		2022/406
DS 2/2022	Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde – tillatelse til transport med snøscooter til hytte - gbnr 132/722 - Enerhaug - Odd Tamnes		2021/12543
DS 3/2022	Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - gitt tillatelse til transport med snøscooter til hytte ved Rien, Skallbekkvika - Per Snustad		2021/12835
DS 4/2022	Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - gitt tillatelse til transport med snøscooter til hytte i Ridalen - Eva Nilsen		2022/1030
DS 5/2022	Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - gitt tillatelse til oppkjøring av løypenett 2022-2025 - Stugudal Fjell		2021/12732
DS 6/2022	Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - gitt tillatelse til transport med snøscooter til hytte ved Blankhåa 2022 - 2026 - Tore Strand		2020/3921
ST 5/2022	Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - søknad om oppsetting av solcellepanel Nedre Hyllingsvollen - Gunnar Borgos		2021/11277
ST 6/2022	Skardsfjella og Hyllingsdalen - søknad om utvidelse og ombygging av hytte i Ridalen - Røros gnr.132 bnr.388 - Torgrim Løkken		2021/12038
ST 7/2022	Videreføring av forskningsprosjekt i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde og Djuplia naturreservat - Senter for Biodiversitetsdynamikk NTNU		2021/3759
ST 8/2022	Eventuelt		

Arkivsaksnr: 2022/383

Saksbehandler: Marit Sophie Berger

Dato: 04.03.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen	1/2022	24.03.2022

Konstituering av Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen 2022 -2023

Vedlegg

- 1 Vedtekter for Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen 2022 -2023
- 2 Skardsfjella - Hyllingsdalen verneområdestyre - oppnevning av representanter

Forvalters innstilling

Det skal gjennomføres valg av leder og eventuelt ny nestleder i henhold til vedtektene for verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen. Dette gjøres av verneområdestyret på møte uten innstilling fra forvalter.

Saksopplysninger

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen for perioden 2020 – 2023 ble konstituert på møte 04.03.2020 i sak 1/2020.

Liv Hanne Tønset som representerte Røros kommune ble da valgt som leder, og Ellen Bull Jonassen som representerer Sametinget ble valgt som nestleder. Nils Tonny Bransfjell (Sametinget), Even Østbyhaug (Tydal kommune) og Rasmus Skålholt (Trøndelag fylkeskommune) var da ordinære medlemmer av styret.

Som følge av at Liv Hanne Tønset trakk seg som medlem av verneområdestyret sommeren 2021 ble styret konstituert på nytt i møte 25.10.2021. Her ble Ellen Bull Jonassen valgt som ny leder og Elin Tamnes (Røros kommune) som nestleder.

Etter oppnevningen av nye representanter fra Sametinget for perioden 2022 – 2025, har Ellen Bull Jonassen gått ut av styret, og det må derfor velges ny leder. Dersom nestleder blir valgt som ny leder må det også velges ny nestleder.

Styret består nå av:

Navn	Representerer	Rolle	Periode
Elin Tamnes	Røros kommune	Nestleder	2021 - 23
Even Østbyhaug	Tydal kommune	Medlem	2020 - 23
Rasmus Skålholt	Trøndelag fylkeskommune	Medlem	2020 - 23
Nils Tonny Bransfjell	Sametinget	Medlem	2022 - 25
Mona Fjellheim	Sametinget	Medlem	2022 - 25

Hvert medlem har sin personlige vara med samme funksjonstid.

Vurdering

Ifølge vedtektene for Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen skal verneområdestyret selv velge sin leder og nestleder. Saken fremmes derfor uten innstilling fra forvalter.

Vedtekter for verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen

Miljødirektoratet har med hjemmel i naturmangfoldloven § 62 annet ledd og tredje punktum, jf Klima- og miljødepartementets delegering av myndighet til Miljødirektoratet i brev av 20. oktober 2015 (FOR-2015-10-20-1905), fastsatt følgende vedtekter for verneområdestyret gjeldende fra 1.1.2020:

1. VEDTEKTENES FORMÅL

Formålet med disse vedtektene er å legge til rette for en helhetlig og kunnskapsbasert forvaltning av de verneområder styret har ansvar for.

Vedtektene skal sørge for at verneområdestyret skal kunne oppfylle formålet med vernet i tråd med nasjonale mål og internasjonale forpliktelser.

2. STYRETS MYNDIGHET

Verneområdene skal forvaltes av et verneområdestyre, jf. naturmangfoldloven § 62 annet ledd tredje punktum, innenfor rammen av naturmangfoldloven, herunder lovkapittel II Alminnelige bestemmelser om bærekraftig bruk, lovkapittel V Områdevern og verneforskrifter for de enkelte verneområdene.

Verneområdestyret anses som en juridisk person med myndighet til å inngå avtaler og påta seg forpliktelser innenfor de økonomiske rammene styret disponerer.

3. GEOGRAFISK VIRKEOMRÅDE

Verneområdestyret skal ha forvaltningsansvaret for følgende verneområder:

IID	Områdenavn	Verneform
VV00002766	Skardsfjella - Hyllingsdalen	Landskapsvernområde
VV00002767	Djuptjønna	Naturreservat
VV00001444	Finnfloen	Naturreservat

VV00002765	Litlrien	Naturreservat
VV00002768	Tjerråøyen	Naturreservat
VV00002764	Viglåa	Naturreservat

4. VERNEOMRÅDESTYRETS MEDLEMMER, OPPNEVNING, SAMMENSETNING MV

Sammensetningen av styret skal følge kravene til kjønnsfordeling i likestillingsloven § 28.

Verneområdestyret skal ha 5 medlemmer med personlige varamedlemmer som møter når det faste medlemmet har forfall. Verneområdestyret oppnevnes av Miljødirektoratet etter innstilling fra de berørte kommunene, fylkestinget i Sør-Trøndelag og Sametinget.

Hver kommune skal være representert med ett medlem og innstiller en kvinne og en mann blant kommunestyrets medlemmer. Hver fylkeskommune skal være representert med ett medlem fra fylkestinget/fylkesrådet, og innstiller en kvinne og en mann blant fylkestingets/fylkesrådets medlemmer. Sametinget skal være representert ved to medlemmer, og innstiller to menn og to kvinner.

Oppnevningsperioden for medlemmene følger valgperioden for henholdsvis kommunestyret, fylkestinget og Sametinget.

Verneområdestyret velger selv sin leder og nestleder.

5.OPPRETTELSE AV ARBEIDSUTVALG

Styret kan nedsette et arbeidsutvalg bestående av personer fra styret, hvorav minst ett medlem bør være av representanter innstilt av Sametinget.

Styret kan gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven/verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Arbeidsutvalgets vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i tråd med naturmangfoldloven/verneforskriftene.

6. VERNEOMRÅDESTYRETS SEKRETARIAT

Sekretariatet for verneområdestyret består av en eller flere verneområdeforvalter(e) som ansettes av Fylkesmannen i Trøndelag og i dialog med styret. Fylkesmannen i Trøndelag har personalansvaret for verneområdeforvalteren(e).

6.1 Forvalters rolle

Forvalteren skal i samråd med verneområdestyret sørge for enhetlig og helhetlig forvaltning av verneområdene uavhengig av administrative grenser. Forvalterens hovedfunksjon er å være sekretariat for verneområdestyret og faglig forberede alle styresaker. Forvalteren skal gjennom sin saksbehandling bidra til at styret forvalter områdene i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriftene, og følge forvaltningslovens bestemmelser.

Forvalteren er underlagt styret i forvaltningen av verneområdene. Vedtak forvalteren fattar ved delegert myndighet etter pkt. 6.2 skal treffes i tråd med naturmangfoldloven, verneforskriftene og eventuell forvaltningsplan. Der det ikke foreligger godkjent forvaltningsplan skal styret vurdere om det skal gis særskilte retningslinjer for behandlingen av denne typen saker.

6.2 Styrets rolle i forhold til forvalter

Styret kan gi forvalter myndighet til å treffe vedtak i saker av kurant karakter. Med kurant karakter menes følgende:

- Saker etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel og motorferdsel.
- Saker etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48 der:
 - a) Det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret.
 - b) Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/AU i tilsvarende sak.
 - c) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet.

Ved tvil skal forvalter drøfte saken med styreleder. Dette skal komme frem av saksutredningen hvis forvalter treffer delegert vedtak i saken. Alle delegerte vedtak skal refereres for styret.

Styret disponerer forvalters arbeidstid. Betalt overtid avtales særskilt med fylkesmannen.

6.3 Fylkesmannens rolle i forhold til forvalter

Ved søknader om permisjon, langtidsfravær, eller der forvalter varsler om fratreddelse fra sin stilling, skal fylkesmannen i dialog med styret komme til enighet om hvordan forvalters arbeidsoppgaver skal løses inntil forvalter er tilbake, eller ny forvalter er ansatt.

Klima- og miljødepartementet har utarbeidet en egen instruks for prosessen knyttet til ansettelse av nasjonalpark-/verneområdeforvalter.

7. OM MØTENE I VERNEOMRÅDESTYRET

Kommuneloven kap. 6 om saksbehandlingen i folkevalgte organer kommer til anvendelse så langt de passer, med de tilpasninger som er fastsatt i denne vedtekten. Kommuneloven § 40 gjelder tilsvarende.

Styret bør tre sammen minst fire ganger hvert år og ellers når lederen bestemmer. Lederen plikter å kalle inn dersom minst en tredel av medlemmene ønsker det.

Varsel om innkalling til møte i verneområdestyret skal skje med 2 ukers varsel. Endelig innkalling med saksdokumentene sendes 1 uke før møtet. Styret avgjør selv om det vil ta opp eventuelle saker som ettersendes senere enn dette.

Det føres protokoll fra møtene. Protokollen underskrives av styreleder og ett medlem som velges ved møtets begynnelse. Eventuelle protokolltilførsler må fremsettes i møtet.

Forvalters tilråding til vedtak skal fremgå av møteprotokollen.

I tilfeller der styrets vedtak har et annet utfall enn forvalters tilråding til vedtak, må styrets begrunnelse for valg av annet utfall komme frem i vedtaket.

For at forvaltningsstyret skal være beslutningsdyktig må minimum halvparten av representantene være til stede. Vedtak fattes ved flertallsbeslutninger. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

8. STYRETS OPPGAVER

Medlemmene av styret skal forvalte verneområdene i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for det enkelte verneområde.

Alle representantene i styret har et felles ansvar for en helhetlig forvaltning av verneområdene hvor ivaretagelse av verneverdiene og verneformålet er hovedoppgaven.

8.1 Forvaltningsplan

Styret skal utarbeide/revidere forvaltningsplan for verneområdene. Oppstart av planarbeidet bør skje i dialog med Miljødirektoratet. Forvaltningsplaner skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene. Forvaltningsplanen skal konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås, og skal inneholde en flerårig tiltaksplan og en besøksstrategi. Utkast til forvaltningsplan skal sendes til direktoratet for faglig gjennomgang før høring. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

8.2 Skjøtsel og besøksforvaltning

Som forvaltningsmyndighet skal styret ut fra naturmangfoldloven § 33 og verneformålet i de enkelte verneforskrifter vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging. Plan for skjøtsel og eventuell tilrettelegging skal, jf. §§ 35 og 36 siste ledd, inngå i en forvaltningsplan godkjent av Miljødirektoratet. Forvaltningstiltak iverksettes på et kunnskapsbasert grunnlag i samsvar med vedtatte forvaltningsplaner/skjøtelsplaner.

Styret kan som forvaltningsmyndighet legge til rette for at verneområdenes potensial for verdiskapning utnyttes innenfor rammen av verneforskriftene og naturmangfoldloven. Dette skal skje gjennom konkrete forvaltnings- og skjøtselstiltak, fortrinnsvis i tråd med den delen av forvaltningsplanene som omhandler besøksstrategi. Styret skal ikke opptre som næringsaktør, men bør i denne sammenhengen innlede et samarbeid med lokalt reiseliv/øvrige reiseliv, samt de autoriserte besøkssteder.

Verneområdestyret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtels- og forvaltningstiltak i verneområdene i tråd med den flerårige tiltaksplanen.

Styret skal etablere et nært samarbeid med Statens naturoppsyn lokalt. Styret tildeles etter søknad til Miljødirektoratet årlig midler til skjøtsel og forvaltning til prioriterte tiltak i henhold til vedtatte forvaltningsplaner/skjøtelsplaner. Tildelingene skjer ut i fra de budsjettmessige rammer det enkelte året. Verneområdestyret prioriterer bruken av de tildelte midlene. Alle tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings-/tiltaksplan for verneområdene og andre relevante styringsdokumenter.

8.3 Myndighetsbeslutninger

Styret har myndighet til å treffe vedtak etter verneforskriftene. Styret har også myndighet til å gi dispensasjoner etter naturmangfoldloven § 48, jf. § 77 annet punktum.

8.4 Grensemerking og informasjon

Styret har ansvar for at det gjennomføres nødvendig grensemerking og vedlikehold av merkingen i verneområdene. Merkingen skal gjennomføres etter retningslinjer gitt av Miljødirektoratet.

Som forvaltningsmyndighet skal styret i besøksstrategien vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak. Styret er hovedansvarlig for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratets merkestrategi.

Styret har ansvar for at Naturbase er oppdatert inkludert henvisning til gjeldende forvaltningsplan og/med besøksstrategi.

8.5 Brudd på naturmangfoldloven/verneforskriftene, rapporter og anmeldelser

Styret har som forvaltningsmyndighet et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på verneforskriftene som styret får kjennskap til blir rapportert/anmeldt til politiet dersom det er grunn til å anta at forholdet er straffbart.

Kopi av anmeldelse/rapport, samt avgjørelse fra politiet skal sendes Fylkesmannen og Miljødirektoratet. Der administrative sanksjoner er aktuelt jf naturmangfoldloven kap. IX, skal styret oversende en rapport om forholdet til Fylkesmannen - med kopi til Miljødirektoratet.

8.6 Orientering om vedtak

Fylkesmannen i Trøndelag og Miljødirektoratet skal ha tilsendt kopi av alle vedtak truffet av verneområdestyret, verneområdeforvalteren eller arbeidsutvalget.

Vedtak styret, forvalteren eller arbeidsutvalget har truffet i medhold av naturmangfoldloven og verneforskriften skal fortløpende registreres i Miljøvedtaksregisteret.

8.7 Rapportering om forvaltning

Styret har ansvar for årlig å rapportere om forvaltningen til Miljødirektoratet og Fylkesmannen etter fastsatte maler.

9. RÅDGIVENDE UTVALG

Styret skal oppnevne et rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området, som bl.a. grunneiere, reindriften, andre særlig berørte offentlige organer som for eksempel friluftsråd, næringsliv, frivillige organisasjoner, bl.a. natur- og miljøorganisasjoner og lignende. Verneområdestyret bør ha minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg.

10. ADMINISTRATIVT KONTAKTUTVALG

For å sikre at forvaltningen av verneområdene blir godt integrert i den kommunale forvaltningen, bør styret oppnevne et administrativt kontaktutvalg bestående av representanter fra administrativt nivå i de ulike kommunene.

11. TILSYN

Statens naturoppsyn har tilsynsmyndighet i områdene, jf. lov om statlig naturoppsyn.

12. KLAGEADGANG, KLAGEINSTANS OG KLAGEBEHANDLING

Fylkesmannen har klagerett på vedtak fattet av verneområdestyret jf. naturmangfoldloven § 62 tredje ledd siste setning. For øvrig gjelder de alminnelige regler om klageadgang.

Klage på vedtak truffet av styret, må vurderes/klagebehandles av styret med mindre det er avtalt at saken kan behandles av AU/forvalter.

Dersom vedtak truffet av AU/forvalteren etter delegert myndighet påklages, skal klagen vurderes/klagebehandles av styret/arbeidsutvalget før den eventuelt sendes over til Miljødirektoratet som endelig klageinstans.

Miljødirektoratet er endelig klageinstans for vedtak som treffes av styret/ forvalter som forvaltningsmyndighet.

13. INSTRUKSJON, TILBAKEKALLING AV DELEGERT MYNDIGHET

Dersom forutsetningene for delegeringen av forvaltningsmyndighet endres vesentlig, plikter styret å informere Miljødirektoratet.

Miljødirektoratet kan gripe inn gjennom instruksjon, eller eventuelt tilbakekalling av delegert myndighet dersom forvaltningen av verneområdene ikke er i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriftene.

14. ENDRING AV VEDTEKTENE

Miljødirektoratet kan endre disse vedtektene.

Skardsfjella-Hyllingsdalen verneområdestyre

Trondheim, 27.01.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/584

Saksbehandler:
Olav Nord-Varhaug

Oppnevning av representanter til Skardsfjella - Hyllingsdalen verneområdestyre

Miljødirektoratet har delegert myndighet etter naturmangfoldloven §62 andre ledd til å bestemme at et særskilt oppnevnt organ er forvaltningsmyndighet for et område vernet med hjemmel i naturmangfoldloven kapittel V, jf. forskrift 12. januar 2021 nr. 82 om delegering av myndighet etter naturmangfoldloven fra Klima- og miljødepartementet til Miljødirektoratet. Myndigheten omfatter også oppnevning av styremedlemmer til eksisterende styrer, eventuelt oppnevne nye styrer, fastsette vedtekter for styrene og godkjenning av forvaltningsknutepunkt.

Etter forslag mottatt fra Sametinget vil Miljødirektoratet oppnevne følgende personer til styret for Skardsfjella-Hyllingsdalen for perioden 2022-25:

Mona Fjelleheim
Nils Tonny Bransfjell

personlig vara: Jenny Fjelleheim
personlig vara: Ole Aslak Fjellheim

I tillegg kommer tidligere oppnevnte styremedlemmer foreslått fra kommuner og fylkeskommuner med funksjonstid 2020-23.

Forvalter orienterer de valgte medlemmene om oppnevningen.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Fossum
seksjonsleder

Olav Nord-Varhaug
fagdirektør

ST 2/2022 Godkjenning av protokoll, møteinnkalling og saksliste

ST 3/2022 Referat sak

RS 1/2022 Skardsfjella - Hyllingsdalen verneområdestyre - oppnevning av representanter

RS 2/2022 Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde og Viglåa naturreservat - vedtak i klagesak om organiserte sykkelturer

RS 3/2022 Avslag på søknad om tilskudd - infotiltak på forvaltningsknutepunktet i Tydal

Arkivsaksnr: 202:

Saksbehandler: Marit Sophie B

Dato: 15.03.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen	4/2022	24.03.2022

Vedtak i delegerte saker i perioden 03.12.21 - 15.03.22

Vedlegg

1 Kopi av delegerte vedtak 03.12.21 - 15.03.22

Forvalters innstilling

Saken tas til orientering

Saksopplysninger

I vedtektene for verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen åpnes det for at kurante ferdselssaker kan delegeres til verneforvalteren. Det samme gjelder saker etter verneforskriftens øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven §48 der styret tidligere har gitt tillatelse og forutsetningene er tilnærmet uendret og/eller der det foreligger etablert praksis fra tilsvarende saker behandlet av styret og/eller der forvaltningsplanen gir entydig føringer for utfallet. Slik delegasjon ble gitt av verneområdestyret i sak 5/2016.

Kopi av delegerte vedtak i perioden 03.12.21 – 15.03.22

DS 1/2022 – Arkivsak: 2022/406

Vedtak

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen gir berørte skadefellingslag tillatelse til bruk av snøscooter i forbindelse med lokalisering av ulv og utplassering av fellingspersonell i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde i Tydal kommune på disse vilkårene:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 4 snøscootere.
2. Tillatelsen er knyttet til gyldig fellingstillatelse fra Statsforvalteren i Trøndelag, vinteren 2022.
3. Tillatelsen gjelder for medlemmer i skadefellingslagene i berørte kommuner. Deltakerne i fellingslagene skal gjøres kjent innholdet i dette vedtaket. Sammensetningen av fellingslagene meddeles verneområdestyret så snart som mulig.
4. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.
5. Frossen og snødekt mark er en forutsetning for å unngå kjøreskader.
6. Reinbeitedistriktene Saanti Sijte v/Lars Aage Brandsfjell og Gåebrien Sijte v/Inge Even Danielsen skal kontaktes før kjøring med snøscooter.
7. En kortfattet rapport om datoer, omfang av motorferdsel og steder for kjøring sendes verneområdestyret, snarest mulig etter at oppdraget er gjennomført. Elektroniskkjørebok, [Ferdast](#), kan brukes for å dokumentere motorferdsel og i forbindelse medrapportering.

Denne tillatelsen er gitt i medhold av naturmangfoldloven § 48. Tillatelsen må være med under motorferdselen og fremvises til politi og/eller oppsyn ved forespørsel. Ved endrede forutsetninger, brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen, vil tillatelsen kunne trekkes tilbake.

DS 2/2022 – Arkivsak: 2021/12543

Vedtak

[Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen](#) gir Odd Tamnes tillatelse til bruk av snøscooter (XN 6090) fra Tjerråbrua til hytte ved Enerhaug gbnr. 132/722 ved Rien, i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, i Røros kommune, på disse vilkårene:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 5 turer pr. sesong i vintersesongene 2022, 22/23, 23/24 og 24/25 for transport av ved, materialer, utstyr, proviant m.m.
2. Det forutsettes at traseen beskrevet i søknaden benyttes ved transportene.
3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til verneområdestyret innen den 1. juni 2025. Elektronisk kjørebok, [Ferdast](#), kan også benyttes.
4. Det forutsettes frossen og snødekt mark. Siste kjøredag om våren er 1. mai.
5. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre.
6. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.
7. Det må i tillegg søkes kommunen om tillatelse etter motorferdselloven.

Denne tillatelsen er gitt i medhold [forskrift om vern av Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde](#), § 3 punkt 5.3e, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til transport av varer og utstyr til hytter, buer og setrer og lignende. I Tjerråøyan naturreservat er tillatelsen gitt i medhold av forskrift om Tjerråøyan naturreservat § 5 punkt 5, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi

dispensasjon til transport av varer og utstyr til hyttene øst for naturreservatet.

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves.

Transport av store mengder ved eller materialer kan gjøres ved å kjøre flere turer i løpet av en dag. En slik kjøredag for ved eller materialer regnes da som en kjøretur. Det må komme fram av kjøreboken at dette er en slik kjøredag.

Ved brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen, vil tillatelsen kunne trekkes tilbake, og forholdet kan tillegges vekt ved behandling av nye søknader.

DS 3/2022 – Arkivsak: 2021/12835

Vedtak

[Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen](#) gir Per Snustad, Svein Rune Gresseth og Rune Kristensen tillatelse til bruk av snøscooter fra Nysetervollen ved fv 705 til hytte gnr 132 bnr.444 i Skallbekkvika ved Rien i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde i Røros kommune, på disse vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 5 turer pr. sesong i vintersesongene 2022, 22/23, 23/24 og 24/25 for transport av materialer, utstyr, proviant mm
2. Tillatelsen gjelder i tillegg for inntil 5 turer pr. sesong i vintersesongene 2022, 22/23, 23/24 og 24/25 for transport av Torill Snustad
3. Det forutsettes at traseen beskrevet i søknaden benyttes ved transportene.
4. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter. Kjøreboken skal returneres til verneområdestyret innen den 1. juni 2022. Elektronisk kjørebok, [Ferdast](#), kan også benyttes.
5. Det forutsettes frossen og snødekt mark. Siste kjøredag om våren er 1. mai.
6. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre.
7. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.
8. Det må i tillegg søkes kommunen om tillatelse etter motorferdselloven.

Denne tillatelsen er gitt i medhold [forskrift om vern av Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, § 3](#) punkt 5.3 e og i, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til transport av varer og utstyr til hytter, buer og setrer, og bruk av lett beltekjøretøy på vinterføre for transport av personer med funksjonsnedsettelse til egen hytte, bu eller seter. Transport skal fortrinnsvis foregå på eksisterende veger og kjørespor eller med luftfartøy eller beltekjøretøy på vinterføre.

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves.

Transport av store mengder ved eller materialer kan gjøres ved å kjøre flere turer i løpet av en dag. En slik kjøredag for ved eller materialer regnes da som en kjøretur. Det må komme fram av kjøreboken at dette er en slik kjøredag.

Ved brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen, vil tillatelsen kunne trekkes tilbake, og forholdet kan tillegges vekt ved behandling av nye søknader.

DS 4/2022 – Arkivsak: 2022/1030

Vedtak

[Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen](#) gir Ola Haugen på oppdrag for Eva Nilsen tillatelse til bruk av snøscooter fra Storelvavollen til hytte gnr/bnr 132/768 ved Storhåen nord for Rien i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde i Røros kommune, på disse vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 1 kjøredag vinteren 2022 for transport av materialer til vedlikehold av hytta og en kjøredag vinteren 2022/23 for uttransport av gammelt bygningsmateriell.
2. Det forutsettes at traseen beskrevet på kart i saken benyttes ved transportene.
3. Kjøredagen skal føres i kjøreboka når den starter. Kjøreboken skal returneres til verneområdestyret innen den 1. juni 2023.

4. Det forutsettes frossen og snødekt mark. Siste kjøredag om våren er 1. mai.
5. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre.
6. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.
7. Det må i tillegg søkes kommunen om tillatelse etter motorferdselloven.

Denne tillatelsen er gitt i medhold [forskrift om vern av Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, § 3](#) punkt 5.3f, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til transport av materialer til vedlikehold av bygninger. Transport skal fortrinnsvis foregå på eksisterende veger og kjørespor eller med luftfartøy eller beltekjøretøy på vinterføre.

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves.

Ved brudd på bestemmelsene i verneforskriften eller vilkår i tillatelsen, vil tillatelsen

DS 5/2022 – Arkivsak: 2021/12732

Vedtak

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen gir Stugudal Fjell tillatelse til oppkjøring av skispor med snøscooter eller med tråkkemaskin langs løyper i henhold til kart i saken.

Tillatelsen er gitt med følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for vintersesongene 2022 - 2025 i perioden 1. januar og ut april.
2. Løypa øst og sør for Gråsida prepareres kun når snø- og værforholdene gjør det nødvendig. Løypene innover mot Skardøra, og inn til Møsjøvollen prepareres kun leilighetsvis ved flott vær.
3. Det skal ikke skje rydding av skog/kratt eller terrengtilpasninger langs løypene.
4. All kjøring skal skje på snødekt og frosset mark med hensyn til naturmiljø, friluftsliv og reindrift.
5. Det skal føres elektronisk kjørebok for alle turene. Elektronisk kjørebok, [Ferdast](#), kanbenyttes.

Denne tillatelsen er gitt i medhold av [forskrift om vern av Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, § 3](#) punkt 5.3 g., hvor det heter at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til oppkjøring av skiløyper i samsvar med forvaltningsplan.

Tillatelsen skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves.

DS 6/2022 – Arkivsak: 2020/3921

Vedtak

[Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen](#) gir Tore Strand tillatelse til bruk av snøscooter fra Storelvavollen til Blankhåa i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde i Røros kommune på disse vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for 1 tur pr. sesong i vintersesongene 2022/23, 23/24, 24/25 og 25/26 for transport av vedr, utstyr, proviant m.m.
2. Det forutsettes at traseen beskrevet på kart i saken benyttes ved transportene.
3. Hver enkelt tur skal føres i kjørebok før den starter (jfr. vedlegg). Kjøreboken skal returneres til nasjonalparkstyret innen 1. juni 2026. Elektronisk kjørebok, [Ferdast](#), kanogså benyttes
4. Det forutsettes frossen og snødekt mark. Siste kjøredag om våren er 1. mai.
5. Tillatelsen er personlig og kan ikke overdras til andre.
6. Kjøringen må skje med hensyn til naturmiljø, reindrift og friluftsliv.
7. Tillatelse etter motorferdselloven må foreligge fra kommunen.

Denne tillatelsen er gitt i medhold av forskrift om vern av Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, § 3 punkt 5.3e, hvor det heter at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til transport av varer og utstyr til hytter, buer, setrer og lignende. Transporten skal skje med beltekjøretøy på snødekt mark.

Tillatelsen og kjørebok skal medbringes under transporten for fremvisning til oppsyn eller politi når dette kreves.

Transport av store mengder ved eller materialer kan gjøres ved å kjøre flere turer i løpet av en dag. En slik kjøredag for ved eller materialer regnes da som en kjøretur. Det må fremgå av kjøreboken at dette er en slik kjøredag.

DS 1/2022 Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - gitt tillatelse til bruk av snøscooter i forbindelse med skadefellingsforsøk på ulv - Tydal
DS 2/2022 Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde – tillatelse til transport med snøscooter til hytte - gbnr 132/722 - Enerhaug - Odd Tamnes
DS 3/2022 Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - gitt tillatelse til transport med snøscooter til hytte ved Rien, Skallbekkvika - Per Snustad
DS 4/2022 Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - gitt tillatelse til transport med snøscooter til hytte i Ridalen - Eva Nilsen
DS 5/2022 Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - gitt tillatelse til oppkjøring av løypenett 2022-2025 - Stugudal Fjell
DS 6/2022 Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - gitt tillatelse til transport med snøscooter til hytte ved Blankhåa 2022 - 2026 - Tore Strand

Arkivsaksnr: 2021/1

Saksbehandler: Marit Sophie B

Dato: 22.02.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen	5/2022	24.03.2022

Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - søknad om oppsetting av solcellepanel Nedre Hyllingsvollen - Gunnar Borgos

Vedlegg

- 1 Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - søknad om solcellepanel på Nedre Hyllingsvollen - Gunnar Borgos
- 2 Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - tilleggsopplysninger tiltak Nedre Hyllingsvollen
- 3 Kartskisse med tiltak Nedre Hyllingsvollen
- 4 Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - høring - oppsetting av solcellepanel på Nedre Hyllingsvollen
- 5 Svar fra Statsforvalteren i Trøndelag - reindriftsavdelingen - høring - oppsetting av solcellepanel på Nedre Hyllingsvollen
- 6 Svar fra Trøndelag fylkeskommune - høring - oppsetting av solcellepanel på Nedre Hyllingsvollen

Forvalters innstilling

Verneområdet for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde gir Gunnar Borgos tillatelse til å oppføring av solcellepaneler og vannslange med kran på Nedre Hyllingsvollen gnr.101 bnr. 3 i Røros kommune i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde. Det settes følgende vilkår:

1. Solcellepanelene kan monteres på stativ utenfor vollen skjult i bjørkeskogen. Stativet må tilpasses størrelsen på panelene slik at stativet ikke blir unødvendig stort. Stativet beises med dertil egnet diskre farge f.eks. grå.
2. Det skal brukes miljøvennlige materialer. Bruk av utrangerte telegrafstolper tillates ikke. Disse må skiftes ut dersom de er behandlet med kreosot eller annen ikke lengre godkjent impregnering. Frist for utskifting settes til 01.09.2022.

3. Vannslangen legges så godt skjult som mulig i terrenget og kran monteres på stolpe eller stativ i naturvennlige materialer.
4. Eventuelt rivingsavfall skal transporteres ut av landskapsvernområdet og deponeres på lovlig måte.
5. Etter gjennomføring av tiltakene skal ferdigstilling dokumenteres med bilder av solcellepanel og vannslange med kran.
6. Det må fremmes egen søknad om eventuell motorisert ferdsel i forbindelse med byggetiltaket.

Dette vedtaket er fattet med hjemmel i verneforskriften for Skardsfjella og Hyllingsdalen § 3 punkt 1.3.e.

Saksopplysninger

Gunnar Borgos søker om oppsetting av frittstående solcelleanlegg med tilhørende graving av kabelgrøft, samt vannledning oppå bakken ved Nedre Hyllingsvollen.

Solcelleanlegget med kabelgrøft er allerede gjennomført, mens vannledningen ikke er anlagt ennå. Gunnar Borgos henvendte seg til verneforvaltningen høsten 2020 da han planla disse tiltakene, men saken ble ikke vurdert som en søknad og Gunnar Borgos etablerte solcelleanlegget i 2021 i den tro at dette ikke var søknadspliktig etter verneforskriften for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde. Etter dette har daværende verneforvalter sluttet i stillingen. Nåværende verneforvalter ble orientert om solcelleanlegget i en e-post fra Gunnar Borgos angående utbetaling av godtgjørelse til skjøtsel på Nedre Hyllingsvollen 26.10.2021. Etter dette ble Gunnar Borgos bedt om å søke om tiltakene, slik at forvaltningsmyndigheten kunne behandle saken i ettertid. Søknad ble registret inn 27.10.2021 og det ble gitt ytterligere opplysninger i e-post datert 07.12.2021.

Saken gjelder tiltak på Nedre Hyllingsvollen i Hyllingsdalen, markert med blått punkt på kartet. Landskapsvernområdet er skravert med grønt.

Søker har lagt ved kartutsnitt som viser hvor tiltakene er etablert/planlagt, og et bilde av installasjonen med solcellepanel. Nedenfor vises et kartutsnitt med anleggene inntegnet:

Kabelgrøfta er ca 70 m lang, mens vannledningen er ca 60 m lang. Solcellepanelene er på 90x170cm, og selve installasjonen anslås til å være ca 2,5 m bred og 2,5 m høy.

Søknad og beskrivelse av tiltakene er sendt Gåebrien sijte/Riast-Hylling reinbeitedistrikt, Statsforvalteren v/reindriftsavdelingen og Trøndelag fylkeskommune v/kulturvernmyndigheten til uttalelse. Frist for uttalelse ble satt til 14.02.2022. Ved fristens utløp var det kommet uttalelse fra Statsforvalteren v/reindriftsavdelingen og fra Trøndelag fylkeskommune v/kulturminnevernmyndigheten.

Reindriftsavdelingen uttaler at de er enig i forvalters vurdering av at tiltakene er søknadsplichtige etter verneforskriften, og at de ellers ikke har noen reindriftsfaglige merknader til saken.

Kulturminnevernmyndigheten sier i sin konklusjon at valgt og gjennomført solcelleanlegg-løsning vurderes som skjemmende og forstyrrende i det verneverdige seterkulturmiljøet. Plassering og driftsform som er valgt bør derfor revurderes i henhold til deres kulturminnefaglige råd, slik at det visuelle og fysiske inngrepet i seterkulturlandskapet minskes mest mulig.

De viser også til Byggeskikkveilederen for Forollhogna og det prinsipielle rådet som gis der: «Solcellepanelene er ofte vinklet ut fra veggen for å få best mulig effekt på solinnstrålingen. Dette gjør imidlertid at panelene blir ekstra synlige. I seterdalene bør derfor solcellepanel monteres flatt på veggen. Montering av solcelleanlegg på tak bør unngås på grunn av at dette gir blanke flater som er synlig på langt hold.»

Uttalelsen fra fylkeskulturmyndigheten omtaler ikke tiltaket med vannslange på bakken med tilhørende kran.

Bilder med kommentarer:

Solcelleanlegget er ikke befart av verneforvalter men søker har sendt bilde som viser dette ferdig montert. Det er brukt utrangerte telegrafstolper. Ny materialer er planlagt beiset.

Bilde av seterstua på vollen. Solcellepanelene på 90x170 montert på vegg er av søker vurdert som mer inngripende tiltak enn å sette det utenfor vollen skjult av skogen.

Nedenfor er s 54 i byggeskikkveilederen for Forollhogna tatt inn. Her nevnes montering på frittstående konstruksjon som en mulighet.

ANTENNER OG SOLCELLER

Teknologien har kommet til seterdalene! Det er blandt annet montert en del solcelleanlegg og antenner på seterstuer og andre bygninger.

GODE RÅD OM- MONTERING AV SOLCELLEANLEGG OG ANTENNER

Solcellepanelene er ofte vinklet ut fra vegg for å få best mulig effekt på solinnstrålingen. Dette gjør imidlertid at panelene blir ekstra synlige. I seterdalene bør derfor solcellepanel monteres flatt på vegg. Montering av solcelleanlegg på tak bør unngås på grunn av at dette gir blanke flater som er synlig på langt hold.

Man bør også vurdere plassering og størrelse på antenner slik at de ikke blir for dominerende. Montering på frittstående konstruksjoner, framfor på hus, bør vurderes.

54

Vurdering

Etter forskrift om vern av Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde § 3 punkt 1.1 er området vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter, herunder anlegg og innretninger av ulike slag, samt framføring av luft- eller jordledninger. Etter forskriftens § 3 punkt 1.3. a) kan forvaltningsmyndigheten etter søknad gi tillatelse til ombygging og utvidelse av eksisterende bygninger. Videre kan en etter forskriftens §3 punkt 1.3.e) gi tillatelse til oppføring av bygninger og anlegg som er nødvendig til jordbruksformål, beitebruk og reindrift.

I dette tilfellet gjelder det en setervoll hvor eier benytter vollen som fritidseiendom samtidig som det utføres skjøtselsarbeid i tråd med skjøtselsplan og etter ønske fra vernemyndigheten. Nedre Hyllingsvollen er en av 5 setervoller i verneområdet som prioriteres for skjøtsel med tanke på å sikre de biologiske verdiene. Solcellestrøm og vanntilførsel er ikke tvingende nødvendig for å kunne drive skjøtselsarbeid på vollen, men er tiltak som letter muligheten for å bo på vollen i forbindelse med blant annet skjøtselsarbeid. En vurderer det derfor relevant å kunne benytte §3 pkt 1.3.e i dette tilfellet. Dersom solcellepanelene monteres på vegg er det aktuelt å bruke §3 pkt 1.3.a.

Det er ikke gitt noen spesifikke retningslinjer i forvaltningsplanen for oppføring av solcelleanlegg eller framføring av vannledning. Det eneste relevante som står i forvaltningsplanen er at all bygging skal være i tråd med lokal byggeskikk. Siden anlegget er på en setervoll med kulturhistoriske verdier var det relevant å innhente

uttalelse fra kulturminnemyndigheten. Deres kulturminnefaglige råd er helt tydelig at solcellepanelene burde vært festet på hytteveggen og ikke på et frittstående stativ i bjørkeskogen i utkanten av vollen. Det er da svært uheldig at solcelleanlegget allerede er bygd på denne måten. Dersom de kulturminnefaglige rådene skal følges må solcellepanelene demonteres og flyttes til den hytteveggen der en vil få best mulig soleksponering, og at de monteres flatt på veggen. Det taler i søkers favør at han var i kontakt med forvaltningsmyndigheten i forkant for å få rettledning i forhold til tiltaket høsten 2020. Da han etter eget utsagn ikke fikk endelig svar på henvendelsen, valgte han å gjennomføre tiltaket i den tro at det ikke var søknadspliktig.

Når det gjelder vannslangen med kran. Har en heller ikke her retningslinjer for hvordan dette skal utføres. Tiltaket må etableres så skånsomt som mulig slik at vannslangen er minst mulig synlig i terrenget. Krana må kunne settes opp på en enkel stolpe eller et enkelt stativ i utkanten av vollen. Slangen må være koblet til krana slik at vannstrømmen kan stenges når den ikke er i bruk. Åpen vannstrøm er uheldig med tanke på oppsamling av vann på vollen og skader det kan gi i form av vassjuk jord og fare for erosjon.

Vernemyndigheten må se på dette med oppsatt solcelleanlegg uten tillatelse som et brudd på verneforskriftene og har følgende muligheter for reaksjon:

1. Anmelde saken til politiet som brudd på verneforskriftene.
2. Gi pålegg om retting av forholdet. jf naturmangfoldlovens §§ 69-71.
3. Gi tillatelse til tiltaket i ettertid med eventuelle vilkår.

Anmeldelse av saken kan gjøres i tillegg til alternativene i 2. og 3. Med bakgrunn i at søker var i kontakt med verneforvalter i forkant av tiltaket og varslet selv fra om at solcelleanlegget var satt opp vil det være lite formålstjenlig å anmelde forholdet.

Verneforvalteren ser det som mest aktuelt å gi en tillatelse med eventuelt vilkår om flytting av anlegget til hytteveggen. Alternativet er å godta dagens plassering i skogkanten. En må da være klar over at det kan gi presedens for tilsvarende søknader for andre setervoller i landskapsvernområdet.

Saken skal vurderes i forhold til naturmangfoldlovens §8-12:

§ 8. Kunnskapsgrunnlaget

Setervollen ligger i Hyllingsdalen. Det er ingen spesielle artsregistreringer i naturbase på eller rundt vollen. Nedre Hyllingsvollen eller Flatavollen er beskrevet som verdifull i rapporten: «Kartlegging av verdifull kulturmark i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde» av Dag-Inge Øien, NTNU 2011. Her heter det at vollen er i svært god hevd og at vegetasjonen er artsfattig og med svært få rikhetsindikatorer, men med betydelige innslag av typiske kulturmarksarter. Videre er det registrert en større forekomst av den sårbare arten høstmarinøkkel (VU).

I rapporten om kulturminner i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, Rørosmuseet 2015, beskrives vollen på denne måten: «Setring med beitedyr ble avsluttet i siste halvdel av 1950-tallet, men fôret ble høstet og fraktet med hest ned til gården i Brekken til midt på 1970-tallet. Flatavollen er en relativt stor, åpen setervoll i god hevd. En ny hovedbygning, satt opp i 2005, erstatter den gamle seterstuggu. Det ble satt opp ny løe og stall i 2014. Setra har 'masstuggu', vedskjul, storfe fjøs og småfe fjøs, begge istandsatt ca.1990. Alle husa, bortsett fra masstuggu, er i god stand. Rundt vollen er det murt små strekninger med steingjerde, og ellers har eiendommen vært innhegnet med 'enhåggå' – en type gjerde som er bygd opp av en jordvoll der det er satt ned gjerdestolper for trådgjerde. Oppå jordvollen ble det også lagt kvister av

einer.» Det er ingenting i disse beskrivelsene som tilsier at plasseringen av solcellepanelene eller vannledningen berører kjente kulturminner. Det må i tillegg nevnes at vollen ligger innenfor området for verdensarven «Bergstaden Røros med Cirkumferensen».

Det er samisk reindrift i området, og Nedre Hyllingsvollen ligger midt i ei flyttlei og er merket av som vår og høstbeite for rein på arealbrukskartet for reindrift, NIBIO.

§9. Føre-var prinsippet

Kunnskapsgrunnlaget anses som godt nok til å behandle saken. Føre-var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

§ 10 og 12. Økosystemtilnærming og samlet belastning. Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder .

Solcellepanelene med stativ er av relativ beskjeden størrelse, men er et fremmedelement i landskapet. Påvirkningen er derfor mest av landskapsmessig betydning. I dette tilfellet er det plassert utenfor det åpne vollområdet og inne i bjørkeskogen. For å få god solinnstråling må en trolig påregne noe rydding av vegetasjon foran panelet. Det er sannsynlig at flere setervoller og hytter vil ha behov for solcelleanlegg. Praxis til nå er at disse monteres på hytteveggen. Det kan nok diskuteres hva som er minst skjemmende, men i følge kulturminnevernmyndigheten bør en i seterlandskap montere solcellepaneler flatt på vegg og ikke på tak. De mener også at frittstående anlegg vil virke skjemmende i setermiljøet.

Dersom en skal godkjenne et frittstående stativ for solcellepanelene må det lages av miljøvennlige materialer, og så lite omfangsrikt som mulig. Dersom det skal brukes impregnerert materiale, må det være av en type som er godkjent i dag for eksempel CU impregnering. Gamle telegrafstolper av kreosotimpregnerert materiale kan ikke godkjennes.

Når det gjelder nedgraving av kabel vil forsiktig graving med håndmakt være en skånsom metode som vil gi minimal skade på vegetasjonsdekket på vollen. Når det gjelder vannslange med kran bør slangen legges skjult i terrenget eller graves ned på enkel måte for hånd. Slangen må være fastmontert til kran slik at vannet stenges av når den ikke er i bruk. Krana bør kunne festes til en enkel stolpe eller lignende. Her må det også benyttes miljøvennlig materiale.

§ 11. Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Eventuell oppretting av skade på miljøet som følge av tiltakene må dekkes av tiltakshaver.

Konklusjon

Med bakgrunn i de vurderingene som er gjort over kan en godkjenne oppsetting av solcellepaneler og legging av vannledning med kran. Solcellepanelene bør helst monteres flatt på vegg av seterhuset. I dette tilfellet vurderes det ikke som mer inngripende å ha et stativ i skogen dersom stativet får en beskjeden utforming. Med bakgrunn i uklar kommunikasjon fra verneforvaltningen bør en her kunne godta plasseringen uten at dette skal gi uheldig presedens ved tilsvarende saker. Materialer som skal brukes i forbindelse med tiltakene må være miljøvennlige. Impregnerert materiale som ikke lenger er godkjent i bruk kan ikke benyttes. I dette tilfellet må de gamle telegrafstolper byttes ut dersom disse er behandlet med kreosot eller annen impregnering som ikke lenger er godkjent.

Fra: Gunnar Borgos[gunnar.borgos@gmail.com]
Sendt: 27.10.2021 12:51:47
Til: Berger, Marit Sophie
Kopi: Sven Even Borgos; borgos78@hotmail.com
Tittel: solcellepanel Hyllingsvollen nedre

Hei Marit Sophie

Jeg viser til din mail av 26. oktober 2021, hvor du bekrefter å ha mottatt vår søknad / anmodning av 22.oktober om å bli tildelt godtgjørelse for utført skjøtsel nå i sommer.

Jeg viser også til mail herfra av 11. oktober 2020 attestert til Eli Cora Myrseth – elcmy@fylkesmannen.no – med tilsvarende søknad for året 2020.

I din mail av 26. oktober nå i år tar du opp forhold omkring solcelleanlegg på vollen, hvor du etterlyser informasjon herfra og anfører at et slikt anlegg er søknadspliktig i henhold til verneforskriften. Du etterlyser blant annet skriftlig e-post-korrespondanse om saken.

Det som gjelder av relevante / formelle saksopplysninger er presentert i våre søknader for 2020 og 2021, i tillegg til telefonsamtale med Eli Cora Myrseth fra tidlig høst i fjor.

Jeg forutsetter videre at aktuelle søknader finnes hos Statsforvalteren v/ nasjonalparkforvalteren / områdestyret.

I søknaden fra 11. oktober 2020 finnes en rimelig utførlig presentasjon

og beskrivelse av det planlagte solcelleanlegget, jfr avsnittet med tittel **«Ad innlegging av elektrisitet fra solceller»** Her finnes blant annet begrunnelsen for etableringen av et slikt anlegg

og en del tekniske data for utformingen av anlegget. Blant annet vises det til hvor anlegget er tenkt plassert for ikke å bli mer synlig enn nødvendig. Jeg ber her forvaltningsmyndighetene om å bekrefte / avkrefte hvorvidt anlegget er forenlig med forvaltningsplanen for området, evt om de har innvendinger til planene.

I vår søknad om godtgjørelse for utført skjøtsel for 2021 – dvs. inneværende år – følger jeg opp med et eget avsnitt med overskriften **«Ad montering av solceller»**. Her tar jeg opp mangelen på respons fra vernemyndighetene.

Ett helt år er gått uten noen respons. Dette fortolkes slik at områdestyret ikke har hatt noen innsigelser til anlegget. Det presiseres hvordan det endelige anlegget fungerer.

Jeg har ikke finstudert forvaltningsplanen når det gjelder etablering av solcellepaneler. Likevel vet vi at det finnes solcellepaneler på eldre bygninger uten at dette er påtalt. Vi mener derfor vi har handlet

I overensstemmelse med god forvaltningsskikk og at vi har vært imøtekommende på alle vis.

Vedlagt et foto av anlegget. Med lauv på trærne vil svært lite bli synlig. Vi skal etter hvert gjøre det mindre synlig ved påføring av brun beis.

Anlegget kan maksimalt gi 350 W pr. panel, og er tenkt til belysning.

Kopi sendt: Sven Even F. Borgos, Henning F. Borgos

Mvh,

Randi og Gunnar Borgos

Fra: Gunnar Borgos <gunnar.borgos@gmail.com>
Sendt: tirsdag 7. desember 2021 16:18
Til: Berger, Marit Sophie <fntlmsb@statsforvalteren.no>
Emne: SV: solcellepanel Hyllingsvollen nedre

Hei Marit Sophie

Har vært på Røros på et møte og samtidig ordnet en del ting til jul. Har ikke hørt telefonen, men har registrert din e-post etter at jeg kom hjem.

Jeg skal gjøre som du sier og markere ut på vedlagt kart det du etterspør, evt et annet kart som er tjenlig til det bruk. Når det gjelder solcelleanlegget, ble vi av forhandler bedt om å gjøre det enklere og mindre inngripende. Det betyr at solcellepanelet er plassert utenfor innmarka på østsida av berghammeren, og at det er gravd ned en jordkabel derfra og inn til seterveggen. Arbeidet har vi selv utført, på det viset at ei 30 cm djup grøft er åpnet og at jordkabelen er lagt her. Grøfta – som er ca 70 meter lang - ble gravd opp så skånsomt som mulig med spiss stikkspade i en bredde på 20- 25 cm. Grøfta ble så lukket og grastorvene lagt på nøyaktig samme sted som de ble tatt opp. Det ble benyttet lauv-rive for å fjerne all synlig masse. Jeg tror ikke det vil være mulig å se hvor grøfta ble anlagt neste sommer. Solcelle-panelene ble plassert på ei ramme laget av 2 utdaterte telegrafstolper på angitt sted, jf. kartmarkering. Det ene panelet er plassert over det andre. Hvert panel er ca. 170cm x 90 cm, svart av farge. Det er planen vår at de delene av treverket som er nytt / trehvitt, skal beises med brun beis til sommeren. Det ble for øvrig ikke laget noe batterihus i skogkanten, slik den opprinnelige planen var. I den grad det blir aktuelt med strøm med spenning på 230 V, blir dette besørget innomhus med en converter. Det eneste som står i skogkanten, er panelene. Mer miljøvennlig klarer vi ikke å gjøre det. Vår tilpasning til anlegget, har for øvrig kostet oss en del ekstra, jf jordkabelen.

Når det gjelder vann-ledningen mellom bekken og ytterkanten av seter-vollen, er den tenkt lagt i terrenget oppå bakken, og så godt skjult av vegetasjonen som mulig. For ordens skyld kan jeg nevne at det før vår tid som eiere ble lagt ei vannledning åpent over myra fra bekken til bua (vest for vollen). Den er nå fullstendig nedvokst og tilnærmet usynlig. Vår tenkte vannledning stopper i utgard hvor den avsluttes med ei stoppekran ca 60 cm over bakken.

Skal forsøke å sende kart med markeringer så fort jeg får det til.

Mvh,
Gunnar

Fra: Berger, Marit Sophie <fntlmsb@statsforvalteren.no>
Sendt: tirsdag 7. desember 2021 13.59
Til: Gunnar Borgos <gunnar.borgos@gmail.com>
Emne: SV: solcellepanel Hyllingsvollen nedre

Hei!

Prøvde å ringe deg på telefon, men fikk ikke svar, så da kommer det en e-post.

Jeg har nå fått sett nærmere på saken din om solcellepanel bla. Det er tidligere ikke registrert noen sak på dette i vårt arkivsystem, og det har derfor vært krevende å finne ut hva som har vært avtalt mellom deg og tidligere forvalter Eli Cora Myrseth. Det jeg har funnet er en e-post fra 11.10 2020 der du beskriver tiltaket med solcellepanel og evt. graving av vannledning. Dette er gjengitt under i rød tekst:

Ad innlegging av elektrisitet fra solceller

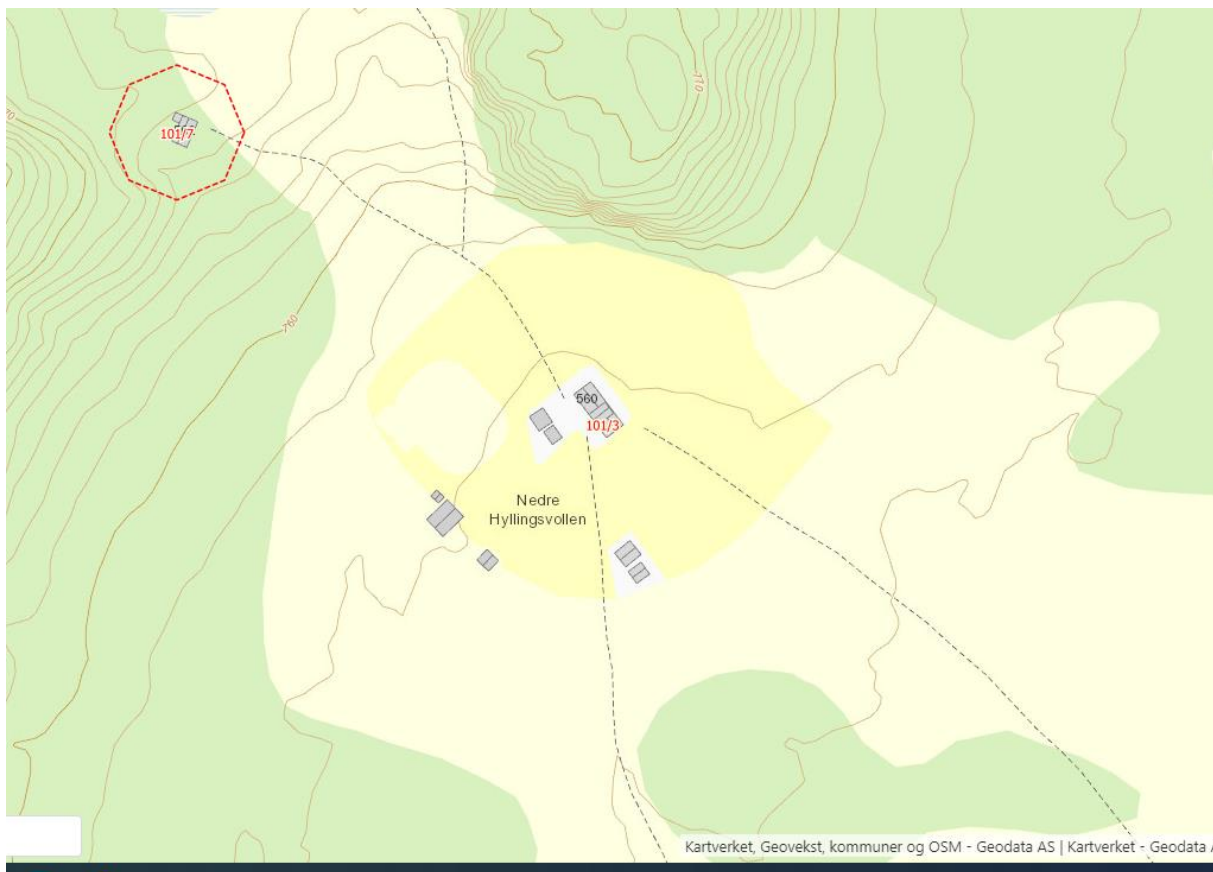
I tidligere nevnte telefonsamtale tok jeg også opp en plan om å legge inn strøm fra et montert solcellepanel i skogen litt utenfor innmarka i retning øst for berghammeren ved vollen. Bakgrunnen er at setervollen etter hvert kommer til å bli tatt i bruk av en yngre generasjon som ikke har erfaring med bruk av brannfarlige parafinlamper. For å unngå at et moderne solcellepanel blir liggende synlig like ved bygningene på setervollen, er planen at vi forsøker å sette opp et lite batteri-hus utenfor innmarka – gjerne gjemt i skogen - med solcellepanelet på taket og med muligheter for en spenningskonverter som transformerer opp spenningen. Dette er betinget av at det kan legges en kabel litt ned i bakken (20-30 cm) mellom nevnte batteri-hus og seterbygningen. Før jeg starter med arbeidet, vil jeg gjerne ha bekreftet / avkreftet hvorvidt dette er forenlig med forvaltningsplanen for området, evt om forvaltningsstyret har innvendinger til planene. Nevnte kabelgrøft vil bli tatt opp med enskjærs plog dratt av hest og lagt igjen umiddelbart.

Ad framføring av vann gjennom slange fra bekken

Jeg nevnte også i telefonsamtalen tidligere at vi syslet med en plan om å legge en vannslange (mest mulig skjult, men ikke nedgravd), fra Sandbekken ca. 250 meter i retning nord-vest for vollen og ned til utkanten av vollen ved berghammeren. Dette vil gjøre tilgangen på vann svært mye enklere enn tilfellet er nå, hvor drikkevann og vaskevann bæres fra bekken. Ved enden av slangen monteres det en kran som skal holdes stengt når vann ikke tappes. V ber om forvaltningsstyrets eventuelle innvendinger til tiltaket.

Jf. verneforskriften for landskapsvernområdet §3 pkt 1.1 er området vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Dette gjelder etter min vurdering også anlegg og innretninger som f.eks frittstående solcelleanlegg, nedgaving av kabel og evt.vannledning nedgravd eller på bakken.

For å kunne behandle søknaden din trenger jeg at du merker av på kart hvor solcelleanlegget er plassert og hvor det er gravd kabel. Ca størrelse på solcelleanlegget er også nødvendig, dvs høyde og bredde på hele innstallasjonen. Dersom det er aktuelt med vannledning ønsker jeg også at du markerer på kartet hvor denne er tenkt anlagt. Bruk gjerne kartet under. Du kan f.eks skrive ut denne e-posten tegne inn på kartet for hånd og ta et bilde med mobilen og sende meg. Beklager igjen at dette har tatt tid, men vi får prøve å få dette i orden etter beste evne.

Med vennlig hilsen

Marit Sophie Berger
nasjonalparkforvalter

**Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Røldalen og Sylan**

Telefon: 73 19 92 20

Mobil: 40 61 70 01

E-post: fmtlmsb@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvalteren.no/tl

Fra: Berger, Marit Sophie

Sendt: onsdag 27. oktober 2021 14:11

Til: Gunnar Borgos <gunnar.borgos@gmail.com>

Emne: SV: solcellepanel Hyllingsvollen nedre

Hei!

Takker for rask tilbakemelding. Da regner jeg med at jeg har nok til å vurdere saken om solcelleanlegget slik at dette blir formelt i orden. Jeg har full forståelse for at du mener å ha handlet i god tro.

Med vennlig hilsen

Marit Sophie Berger

nasjonalparkforvalter

Nasjonalparkstyret
for Skarvan og
Røldalen og Sylan

Telefon: 73 19 92 20

Mobil: 40 61 70 01

E-post: fmtlmsb@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvalteren.no/tl

Fra: Gunnar Borgos <gunnar.borgos@gmail.com>

Sendt: onsdag 27. oktober 2021 12:51

Til: Berger, Marit Sophie <fmtlmsb@statsforvalteren.no>

Kopi: Sven Even Borgos <sefb76@gmail.com>; borgos78@hotmail.com

Emne: solcellepanel Hyllingsvollen nedre

Hei Marit Sophie

Jeg viser til din mail av 26. oktober 2021, hvor du bekrefter å ha mottatt vår søknad / anmodning av 22. oktober om å bli tildelt godtgjørelse for utført skjøtsel nå i sommer.

Jeg viser også til mail herfra av 11. oktober 2020 attestert til Eli Cora Myrseth – elcmy@fylkesmannen.no – med tilsvarende søknad for året 2020.

I din mail av 26. oktober nå i år tar du opp forhold omkring solcelleanlegg på vollen, hvor du etterlyser informasjon herfra og anfører at et slikt anlegg er søknadspliktig i henhold til verneforskriften. Du etterlyser blant annet skriftlig e-post-korrespondanse om saken.

Det som gjelder av relevante / formelle saksopplysninger er presentert i våre søknader for 2020 og 2021, i tillegg til telefonsamtale med Eli Cora Myrseth fra tidlig høst i fjor.

Jeg forutsetter videre at aktuelle søknader finnes hos Statsforvalteren v/ nasjonalparkforvalteren / områdestyret. I søknaden fra 11. oktober 2020 finnes en rimelig utførlig presentasjon og beskrivelse av det planlagte solcelleanlegget, jfr avsnittet med tittel **«Ad innlegging av elektrisitet fra solceller»**. Her finnes blant annet begrunnelsen for etableringen av et slikt anlegg og en del tekniske data for utformingen av anlegget. Blant annet vises det til hvor anlegget er tenkt plassert for ikke å bli mer synlig enn nødvendig. Jeg ber her forvaltningsmyndighetene om å bekrefte / avkrefte

hvorvidt anlegget er forenlig med forvaltningsplanen for området, evt om de har innvendinger til planene.

I vår søknad om godtgjørelse for utført skjøtsel for 2021 – dvs. inneværende år – følger jeg opp med et eget avsnitt med overskriften **«Ad montering av solceller»**. Her tar jeg opp mangelen på respons fra vernemyndighetene.

Ett helt år er gått uten noen respons. Dette fortolkes slik at områdestyret ikke har hatt noen innsigelser til anlegget. Det presiseres hvordan det endelige anlegget fungerer.

Jeg har ikke finstudert forvaltningsplanen når det gjelder etablering av solcellepaneler. Likevel vet vi at det finnes solcellepaneler på eldre bygninger uten at dette er påtalt. Vi mener derfor vi har handlet

I overensstemmelse med god forvaltningsskikk og at vi har vært imøtekommende på alle vis.

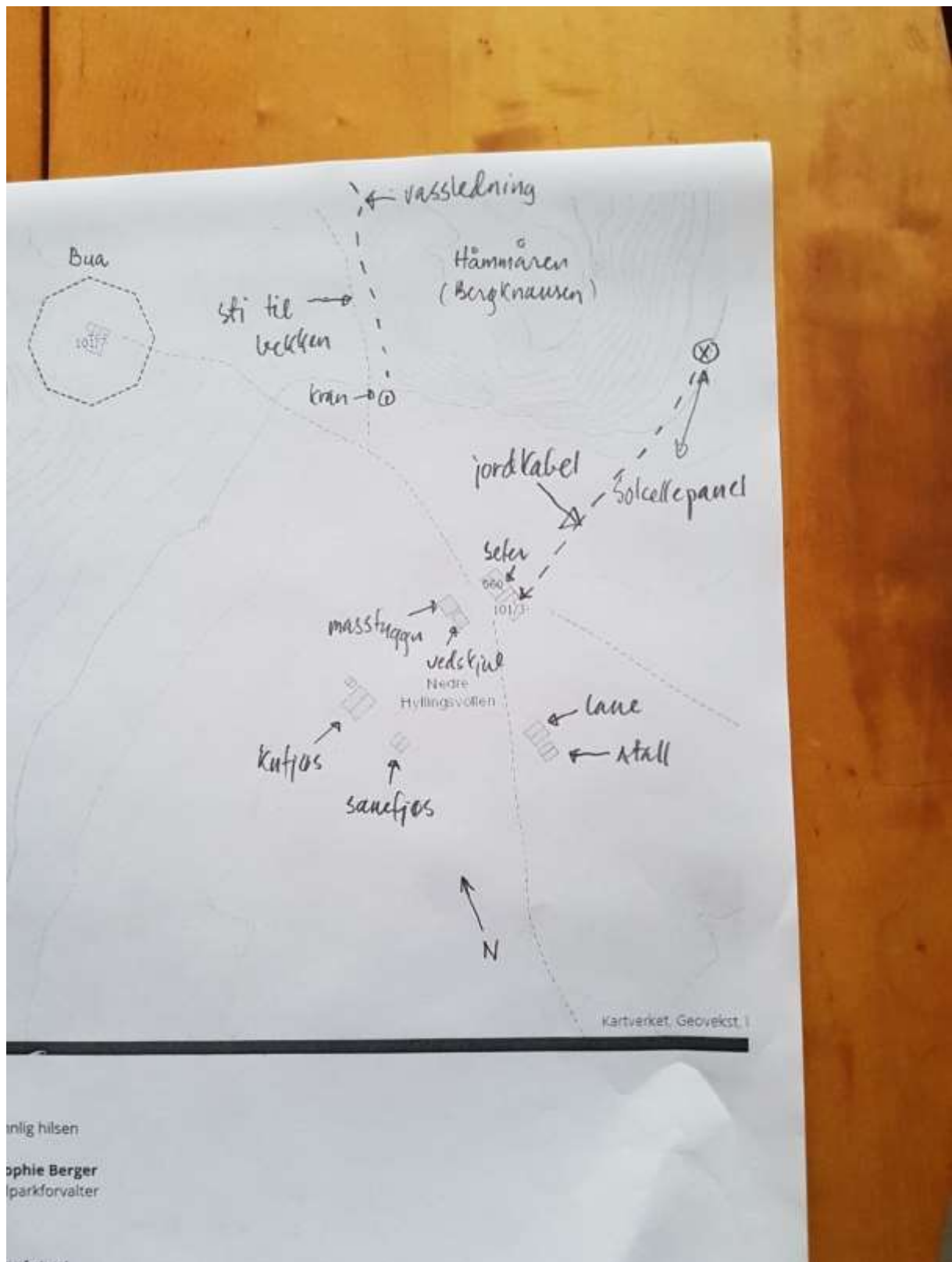
Vedlagt et foto av anlegget. Med lauv på trærne vil svært lite bli synlig. Vi skal etter hvert gjøre det mindre synlig ved påføring av brun beis.

Anlegget kan maksimalt gi 350 W pr. panel, og er tenkt til belysning.

Kopi sendt: Sven Even F. Borgos, Henning F. Borgos

Mvh,

Randi og Gunnar Borgos

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

Postadresse
Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse
705 Senteret
Kløftvegen 1
Ås i Tydal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte:
Epost:
fntlmsb@statsforvalteren.no
<http://nasjonalparkstyre.no>

Til

Gåebrien Sijte v/Inge Even Danielsen
Statsforvalteren i Trøndelag v/reindriftsavdelingen
Trøndelag fylkeskommune v/ Hauke Haupts

Saksbehandler Marit Sophie Berger

Vår ref. 2021/11277-4 432.2

Deres ref. «REF»

Dato 17.01.2022

Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - høring - oppsetting av solcellepanel på Nedre Hyllingsvollen

Vi har fått inn en søknad fra Gunnar Borgos om oppsetting av frittstående solcelleanlegg med tilhørende graving av kabelgrøft, samt vannledning oppå bakken ved Nedre Hyllingsvollen.

Solcelleanlegget med kabelgrøft er allerede gjennomført, mens vannledningen ikke er anlagt ennå. Gunnar Borgos henvendte seg til verneforvaltningen høsten 2020 da han planla disse tiltakene, men saken ble ikke vurdert som en søknad og Gunnar Borgos etablerte solcelleanlegget i 2021 i den tro at dette ikke var søknadspliktig etter verneforskriften for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde. Verneforvaltningen har etter dette blitt orientert om at solcelleanlegget er etablert.

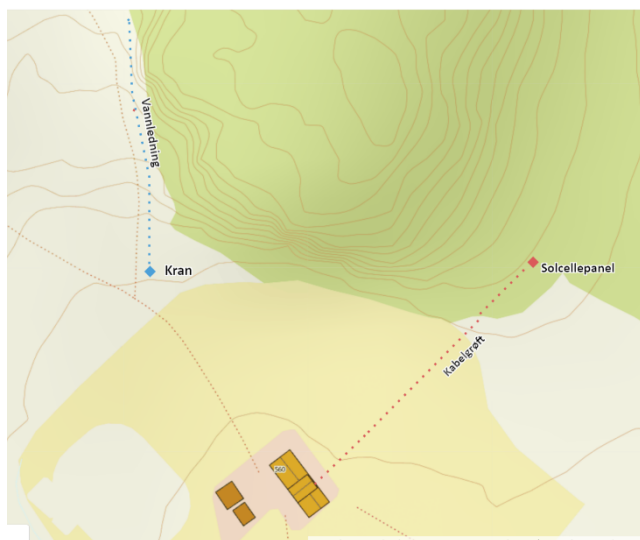
Tiltakene er av relativt beskjeden karakter, men vi anser at etablering av solcelleanlegget er søknadspliktige etter verneforskriftens §3 pkt 1. hvor det heter at området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Søknaden vil derfor bli behandlet nå og vurderingene vil bli gjort som om tiltakene ikke er gjennomført.

Saken gjelder tiltak på Nedre Hyllingsvollen i Hyllingsdalen, markert med blått punkt på kartet. Landskapsvernområdet er skravert med grønt.

Søker har lagt ved kartutsnitt som viser hvor tiltakene er etablert/planlagt, og et bilde av installasjonen med solcellepanel. Dette følger vedlagt. Nedenfor vises et kartutsnitt med anleggene inntegnet:

Kabelgrøfta er ca 70 m lang, mens vannledningen er ca 60 m lang. Solcellepanelene er på 90x170cm, og selve installasjonen anslås til å være ca 2,5 m bred og 2,5 m høy.

Frist for eventuelle uttalelser til saken settes til 14.februar.

Med hilsen

Marit Sophie Berger
Nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

- 1 Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - tilleggsopplysninger tiltak Nedre Hyllingsvollen
- 2 Kart tiltak Nedre Hyllingsvollen
- 3 Bilde Solcellepanel

From: Bjørk, Svein[svbjo@statsforvalteren.no]
Sent: 24.01.2022 09:00:52
To: Berger, Marit Sophie[fmtlmsb@statsforvalteren.no]
Cc: g.sijte@gmail.com[g.sijte@gmail.com]
Subject: Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - høring - oppsetting av solcellepanel på Nedre Hyllingsvollen

Hei,

Viser til høring av oppsetting av solcellepanel og vannpost på Nedre Hyllingsvollen.

Vi er enig i forvalterens vurdering om at tiltaket er søknadspliktig etter verneforskriften.

Vi har ellers ingen reindriftsfaglige merknader til saken.

Med vennlig hilsen

Svein Bjørk
seniorrådgiver

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Telefon 74 13 80 57
:
E-post: svbjo@statsforvalteren.no
Web: www.statsforvalteren.no/tl

Fra: Berger, Marit Sophie <fmtlmsb@statsforvalteren.no>
Sendt: tirsdag 18. januar 2022 10:13
Til: Hauke Haupts <hauha@trondelagfylke.no>; Bjørk, Svein <svbjo@statsforvalteren.no>; g.sijte@gmail.com
Emne: Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - høring - oppsetting av solcellepanel på Nedre Hyllingsvollen

Hei!

Vedlagt følger sak til høring med frist 14.februar 2022.

Med vennlig hilsen

Marit Sophie Berger
nasjonalparkforvalter

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

Telefon

: 73 19 92 20

Mobil: 40 61 70 01

E-post: fmtlmsb@statsforvalteren.no

Web: <https://www.nasjonalparkstyre.no/Verneomradestyret-for-Skardsfjella-Hyllingsdalen-landskapsvernomrade>

From: Hauke Haupts[hauha@trondelagfylke.no]

Sent: 10.02.2022 15:41:28

To: Berger, Marit Sophie[fmtlmsb@statsforvalteren.no]

Cc: Bjørk, Svein[svbjo@statsforvalteren.no]; g.sijte@gmail.com[g.sijte@gmail.com]

Subject: Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - høring - oppsetting av solcellepanel på Nedre Hyllingsvollen

Vi viser til deres henvendelse.

Det berørte seter kulturlandskapet, dens kulturminnefaglige og naturvern faglige verdier er beskrevet i Dag-Inge Øien

Kartlegging av verdifull kulturmark i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde, NTNU 2011.

Om de historiske seterbygningene på denne setervollen sies det: «Det er mange bygninger på vollen, bl.a. flere høyløyer. Hovedbygningen er av nyere dato (figur 14). Ei gammel masstu (eller steinfjøs?) er i begynnende forfall og taket holder på å ramle ned. Flere av kulturminnene på vollen er verneverdige (Andersen 2006).»

Foreslått løsning som er gjennomført vurderes som uheldig og mer skjemmende for seter kulturmiljøet enn en tradisjonell panel løsning festet på sør eller vestvendt veggflate.

Gjennomført løsning medfører et langt mer omfattende forstyrrende visuelt og fysisk inngrep i terreng, flere konstruksjoner, slik som stativ og «batterihus» i det historiske vernede kulturlandskapet.

Solcellepanel er et uheldig fremmedelement, men det historiske miljøet bør, etter vår kulturminnefaglige vurdering, kunne tåle to slike panel elementer på hytten (hovedbygget av nyere dato), den skal forsyne.

Vi viser i den sammenheng til Byggeskikkveileder for Forollhogna og det prinsipielle rådet som gis der:»

GODE RÅD OM MONTERING AV SOLCELLEANLEGG OG ANTENNER

Solcellepanelene er ofte vinklet ut fra veggen for å få best mulig effekt på solinnstrålingen. Dette gjør imidlertid at panelene blir ekstra synlige. I seterdalene bør derfor solcellepanel monteres flatt på veggen. Montering av solcelleanlegg på tak bør unngås på grunn av at dette gir blanke flater som er synlig på langt hold.»

Konklusjon

Valgt og gjennomført solcelleanlegg løsning vurderes som skjemmende og forstyrrende i det verneverdige seter kulturmiljøet.

Plassering og driftsform, som er valgt bør derfor revurderes i henhold til vårt kulturminnefaglige råd, slik at det visuelle og fysiske inngrepet i seter kulturlandskapet minskes mest mulig.

Med vennlig hilsen

Hauke Haupts

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjïelte

Hauke Haupts

Seniorrådgiver

Seksjon kulturminner

Skype: hauha@trondelagfylke.no

74 17 51 71

74 17 40 00 (sentralbord)

www.trondelagfylke.no

Fra: Berger, Marit Sophie <fmtlmsb@statsforvalteren.no>

Sendt: tirsdag 18. januar 2022 10:13

Til: Hauke Haupts <hauha@trondelagfylke.no>; Bjørk, Svein <svbjo@statsforvalteren.no>;
g.sijte@gmail.com

Emne: Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - høring - oppsetting av solcellepanel på Nedre Hyllingsvollen

Hei!

Vedlagt følger sak til høring med frist 14.februar 2022.

Med vennlig hilsen

Marit Sophie Berger

nasjonalparkforvalter

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

Telefon 73 19 92 20

:

Mobil: 40 61 70 01

E-post: fmtlmsb@statsforvalteren.no

Web: <https://www.nasjonalparkstyre.no/Verneomradestyret-for-Skardsfjella-Hyllingsdalen-landskapsvernomrade>

Arkivsaksnr: 2021/12038

Saksbehandler: Marit Sophie Berger

Dato: 04.03.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen	6/2022	24.03.2022

Skardsfjella og Hyllingsdalen - søknad om utvidelse og ombygging av hytte i Ridalen - Røros gnr.132 bnr.388 - Torgrim Løkken

Vedlegg

- 1 Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - søknad om ombygging av hytte i Ridalen - Røros 132/388 - Torgrim Løkken
- 2 A20-01 Plan 1. Etasje 2020
- 3 Plantegning med overbygd platt og bad
- 4 Bilder fra hytte ved Rien gnr/bnr 132/388 - Torgrim Løkken
- 5 Beskrivelse fra prospekt
- 6 Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - høring - søknad om utvidelse og ombygging av hytte i Ridalen - Røros 132/388 - Torgrim Løkken
- 7 Uttalelse til søknad om utvidelse og ombygging av hytte i Ridalen - Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - Røros 132/388

Forvalters innstilling

1. Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen avslår søknad fra Torgrim Løkken angående utvidelse av hyttas areal og bygging av terrasse med overbygg.

Dette vedtaket er fattet med hjemmel i verneforskriftens §3 pkt. 1.1, og begrunnes med at hytta allerede har ei grunnflate større enn 80 m², som er den arealgrensa som er satt i forvaltningsplanen for hytter i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde.

2. Verneområdet for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde gir Torgrim Løkken tillatelse til å sette inn ei terrassedør på fasaden mot sør og tilrettelegge en uteplass på denne siden av hytta.

Det settes følgende vilkår:

- a) Terrassedøra skal ha samme byggestil som vinduene på hytta.

- b) Terrassen/uteplassen skal bygges i godkjente miljøvennlige materialer på bakken og ikke være høyere enn 0,5 m over bakkenivå. Størrelsen på terrassen begrenses til maksimum 20 m².
- c) Byggearbeidet skal skje med hensyn til natur, friluftsliv og reindrift. Byggevirksomheten skal legges utenom hekke- og yngletid for vilt, dvs perioden 1.mai – 15. juli.
- d) Bygnings- og rivningsavfall skal transporteres ut av landskapsvernområdet og deponeres på lovlig måte. Rent treverk som ikke er malt eller impregnert kan brennes på stedet.
- e) Etter gjennomføring av byggeprosjektet skal byggetiltakene dokumenteres med 3 gode bilder av hytta.
- f) Det må fremmes egen søknad om eventuell motorisert ferdsel i forbindelse med byggetiltaket.

Dette vedtaket er fattet i medhold verneforskriften for Skardsfjella og Hyllingsdalen §3 pkt. 1.3. hvor det heter at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til ombygging og utvidelse av eksisterende bygninger.

3. Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen gir tillatelse til at takutstikket på gavelendene kan forlenges inntil 40 cm ut fra veggen ved utbedring av taket.

Dette vedtaket er fattet i medhold verneforskriften for Skardsfjella og Hyllingsdalen §3 pkt. 1.3. hvor det heter at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til ombygging og utvidelse av eksisterende bygninger.

Søknad om frittstående utedo er ikke vurdert da en her må ha målsatte tegninger, fasadetegninger og plassering av utedoen for å kunne behandle saken.

Saksopplysninger

Torgrim Løkken har søkt om ombygging og utvidelse av hytte i Ridalen gnr./bnr. 132/388 i Røros kommune.

Søknaden gjelder:

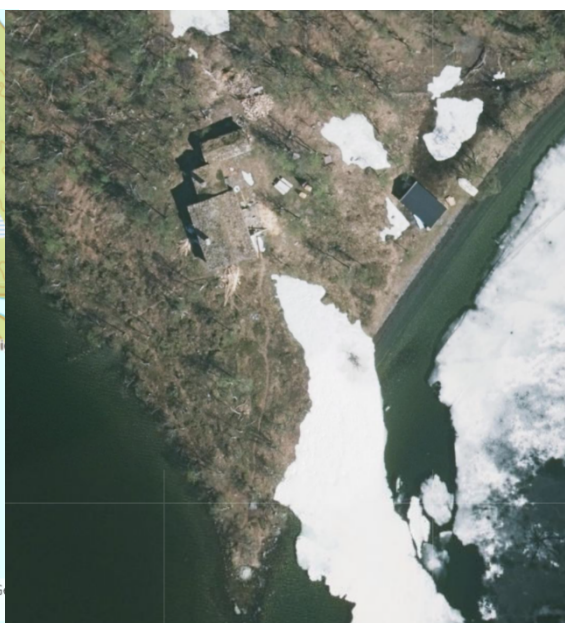
- Bygge på et ekstra rom som skal brukes som oppgradert bad i forlengelse av eksisterende hytte. Arealet på planlagt rom er 10m².
- Bygge terrasse mot sør, 27m² og sette inn verandadør.
- Bygge tak over terrasse mot sør.
- Flytte utedo ut av hytta. Sette opp en utedo på tomte 1,5m x 1,5m.
- Etter samtale med søker har han opplyst at dersom en ikke får bygge tak over plattingen ønsker en å kunne forlenge takutstikket slik at dette stikker ca. 40 cm ut fra veggen. Økt takutstikk ønskes for å verne ytterveggen bedre mot været. Bakgrunnen for det noe smale takutstikket i dag er at hytta midt på 2000-tallet ble isolert og kledd utvendig og at takutstikket dermed ble betydelig mindre.

Hytta opplyses å være på 84 m² definert som P-rom (primærrom). Uthus med utedo kommer utenom. Byggeår for hytta er 1947.

Hytta ligger fint til på en odde ved nordenden av Rie, ved Penggravvika.

På kartutsnittene er hytta vist med blått pkt. Flybildet til høyre viser hytta i dag (2020).

Saken er sendt på høring til Trøndelag Fylkeskommune som kulturminnemyndighet, reindriftsavdelingen hos Statsforvalteren og Gåebrien Sijte/Riast-Hylling reinbeitedistrikt.

Det er bare kommet uttalelse fra Trøndelag fylkeskommune v/seksjon for kulturminner. Konklusjonen fra uttalelsen til kulturminnemyndigheten gjengis her:

«Hyttene som prioritert bevaringsverdig kulturminne bør bevares slik det er og ombygginger/tilpasninger gjøres innvendig. Kulturminneverdien begrunnes med representative særlige arkitektoniske kvaliteter og høy grad av autentisitet. Vi ser ikke behovet for omsøkte tilpasninger og utvidelser for at dette kulturminnet kan vernes gjennom bruk. Bruken bør skje i en tradisjonell, enkel, naturnær friluftslivs ånd i et bevaringsverdig kulturminne uten innlagt strøm og vann. Hyttene slik den fremstår i dag har, etter vår kulturminnefaglige vurdering, den funksjon og fyller de behov en fritidsbolig i et verneområde forventes å ha. Dette også særlig med hensyn til at dette kulturminnet ligger arkitektonisk forbilledlig landskapstilpasset i et sårbart verneområde etter naturmangfoldloven.»

Vurdering

Etter forskrift om vern av Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde § 3 punkt 1.1 er området vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Etter forskriftens § 3 punkt 1.3. a) kan forvaltningsmyndigheten etter søknad gi tillatelse til ombygging og utvidelse av eksisterende bygninger.

I forvaltningsplanen heter det at all bygging skal være i tråd med lokal byggeskikk. Eksisterende hytter som er av en slik størrelse at arealet dekker den funksjon og behov en fritidsbolig er ment å ha, kan ikke påregne dispensasjon for tilbygg. Ved tilbygg skal grunnflate av hytte ikke overstige 80m². Ved behandling av tidligere saker i landskapsvernområdet har en definert arealet på grunnflate som det som i plan og bygningsloven regnes som BYA. Det vil si at en bruker mål på yttervegg, og at overbygd terrasse eller inngangsparti regnes inn i arealet.

Denne aktuelle hytta oppgis å ha et P-areal (oppholdsrom) på 84 m². Det vil si at hyttas BYA minst er 84 m², og at den derfor allerede har et større areal enn grensen på 80m². Siden hytta allerede er over denne grensa, må det være gode grunner til å utvide arealet ytterligere. I dette tilfellet bør behovet for bad kunne løses innenfor eksisterende areal. Det er derfor ikke aktuelt å gi tillatelse til utvidelse med 10 m² for nytt bad og/eller overbygd terrasse.

Terrasse på bakken i mindre høyde enn 0,5 m uten overbygg regnes ikke inn i BYA. Forvaltningsplanen har ingen bestemmelser som definerer størrelsen på plattinger eller terrasser, men det er en retningslinje for hvor store utvidelser et bygg kan ha. Her heter det at utvidelsen ikke skal være større enn 30 % av bygningens opprinnelige størrelse eller maks 20 m².

Begrensningen her gjelder ikke direkte i denne saken, men forvalter velger å se på den som retningsgivende. Plattinger påvirker landskapsbildet og bør ikke bli for dominerende. Her må en se på balansen mellom hyttas størrelse og plattingens areal. I dette tilfellet ligger hytta nær strandkanten på Rien og er godt synlig fra sjøsiden. Dersom det skal bygges platting i tre, mener forvalter den bør begrenses til maks 20 m².

Kulturminnemyndigheten uttaler at en tilrettelegging av uteområdet bør gjøres med stein istedenfor platting i tre som er et fremmedelement for fritidseiendommer fra den tidsperioden da hytta ble bygd (1947). Forvalter er enig i at steinheller lagt på bakken vil gli bedre inn i terrenget og landskapet enn en platting i tre. Dette er også i tråd med de råd som gis i byggeskikkveilederen for bygninger i seterlandskap for Forollhogna. Søker har kommentert dette med bruk av steinheller og sier at det ikke er steinheller i nærområdet, og at dette i tilfelle må fraktes inn, noe som vil føre til mer motorferdsel enn transport av materialer for en terrasse i tre.

Det søkes også om å sette inn ei verandadør ved siden av vinduet mot sør. Her sier kulturminnemyndigheten at en verandadør kan være en akseptabel ombygging, så lenge den viderefører stilspråket i eksisterende vindu.

Når det gjelder ønsket om å kunne lage større takutstikk ved eventuell omlegging av taket, vurderes det som en kulant sak og i tråd med lokal byggeskikk. Her kan takutstikk på inntil 40 cm godkjennes.

Når det gjelder ny frittstående utedo, er dette ikke vurdert i denne søknaden da det mangler målsatte plantegning, fasadetegninger og plassering. Etter avtale med søker vil dette komme i egen søknad når dette blir aktuelt.

Saken skal vurderes i forhold til naturmangfoldlovens §8-12:

§ 8. Kunnskapsgrunnlaget

Hytta ligger i nordenden av Rien på en odde ca. 30m fra strandkanten. Det er ingen spesielle artsregistreringer ved hytta, men det er registreringer i nærheten av de sårbare artene (VU) fiskemåke og sjøorre (jf. Naturbase). Det er samisk reindrift i området, og området er merket av som vår- og høstbeite for rein. (jf. reindriftskartene NIBIO). Reindriftsinteressene har ikke uttalt seg til saken.

§9. Føre-var prinsippet

Kunnskapsgrunnlaget anses som godt nok til å behandle saken. Føre-var prinsippet kommer derfor ikke til anvendelse.

§ 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning

Forvaltningsplanen gir klare føringer for størrelser på hytter og dette gjør at økosystemene og den samla belastningen holdes innenfor det akseptable. Det er derfor ikke aktuelt å gå ut over begrensningen som er satt til 80m².

§ 11. Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Eventuell oppretting av skade på miljøet som følge av byggeprosjektet må dekkes av tiltakshaver.

§ 12. Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Ut fra hensyn til landskapet ser en helst at terrassen lages av steinheller som legges på bakken. Treterrasse vil være noe mer synlig og bør begrenses i størrelse. Det må brukes miljøvennlige materialer som er godkjent etter dagens regler. Impregnert materiale av eldre dato som f.eks. kreosotholdige sviller eller stolper eller CCA impregnert materialer skal ikke brukes.

Bygningsarbeid, både rivning og nybygg forårsaker avfall. Bygningsavfall som ikke er rent treavfall, og som ikke kan brukes til ved eller brennes på stedet, må fraktes ut og deponeres på lovlig måte, slik at en unngår forurensning. Transport av materialer og avfall kan foregå med snøscooter på vinterføre, eller båt om sommeren.

Konklusjon

Jf. begrensninger satt i forvaltningsplanen kan det ikke gis tillatelse til ytterligere utvidelse av hyttas areal (BYA). Med bakgrunn verneforskriften og forvaltningsplanen for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde samt uttalelse fra kulturminnemyndigheten, kan det gis tillatelse til å sette inn en verandadør, forlenging av takutstikk og en tilrettelagt uteplass med treplating eller steinheller på sørsiden av hytta.

Fra: Løkken, Torgrim[Torgrim.Lokken@stolav.no]
Sendt: 10.11.2021 10:32:00
Til: Berger, Marit Sophie
Tittel: FW: Søknad vedr hytte Oddvollen Ridalen

Hei

Har forsøkt å sende denne mailen til Eli Cora Myrseth, med den mailadressen som står under. Får den bare i retur. Kan dere sende denne mailen til de som sitter med slike saker?

Saken gjelder hytte i Verneområde for Skardsfjella og Hyllingsdalen.

Mvh

Torgrim Løkken
Seksjonsleder Teknisk/ renhold
St. Olav hospital Røros sykehus
Tlf 98280587

From: Løkken, Torgrim
Sent: Tuesday, November 9, 2021 3:51 PM
To: 'elcmy@statsforvalteren.no' <elcmy@statsforvalteren.no>
Subject: FW: Søknad vedr hytte Oddvollen Ridalen

From: Løkken, Torgrim
Sent: Tuesday, November 9, 2021 3:35 PM
To: 'Myrseth, Eli Cora' <elcmy@statsforvalteren.no>
Subject: Søknad vedr hytte Oddvollen Ridalen

Hei

Hytta som det søkes endringer av er Oddvollen, Råvollveien 321 i Røros Kommune. Se vedlegg . Eiendommen har G.nr 132 og B.nr 388.

På hovedhytta er «utedo» og uthus (vedbod) bygget sammen med hovedhytte. I prospektet for hytta er det oppgitt at hytta er på totalt 84m2.(Ifølge prospekt fra 2013)

Saken omhandler å få vurdert mulighetene for å:

- Bygge på et ekstra rom som skal brukes som oppgradert bad i forlengelse av eksisterende hytte. Det blir en naturlig forlengelse av bygget som er i dag. Arealet på rommet blir 10m2. Se vedlegg 5 og 6.
- Bygge på platt i front av hytte med verandadør. Se vedlegg 1 og 2.
- Bygge på takutstikk, som skal være tak over platt i front av hytta. Se vedlegg 1 og 2.
- Flytte utedo ut av hytta. Sette opp en utedo på tomte 1,5x 1,5m2.

I forvaltningsplanen for Skarsfjella og Hyllingsdalen står det følgende om hytter i forvaltningsområdet: Eksisterende hytter som er av en slik størrelse at arealet dekker den funksjon og behov en fritidsbolig er ment å ha, kan ikke påberegne dispensasjon for tilbygg. Ved tilbygg skal grunnflate av hytte ikke overstige 80m2. Slik jeg tolker teksten, dekker ikke arealet dagens funksjon og behov som en fritidsbolig er ment å ha. For at disse skal dekkes skulle en ha hatt et funksjonell bad med utslagsvask, dusj og innedo.

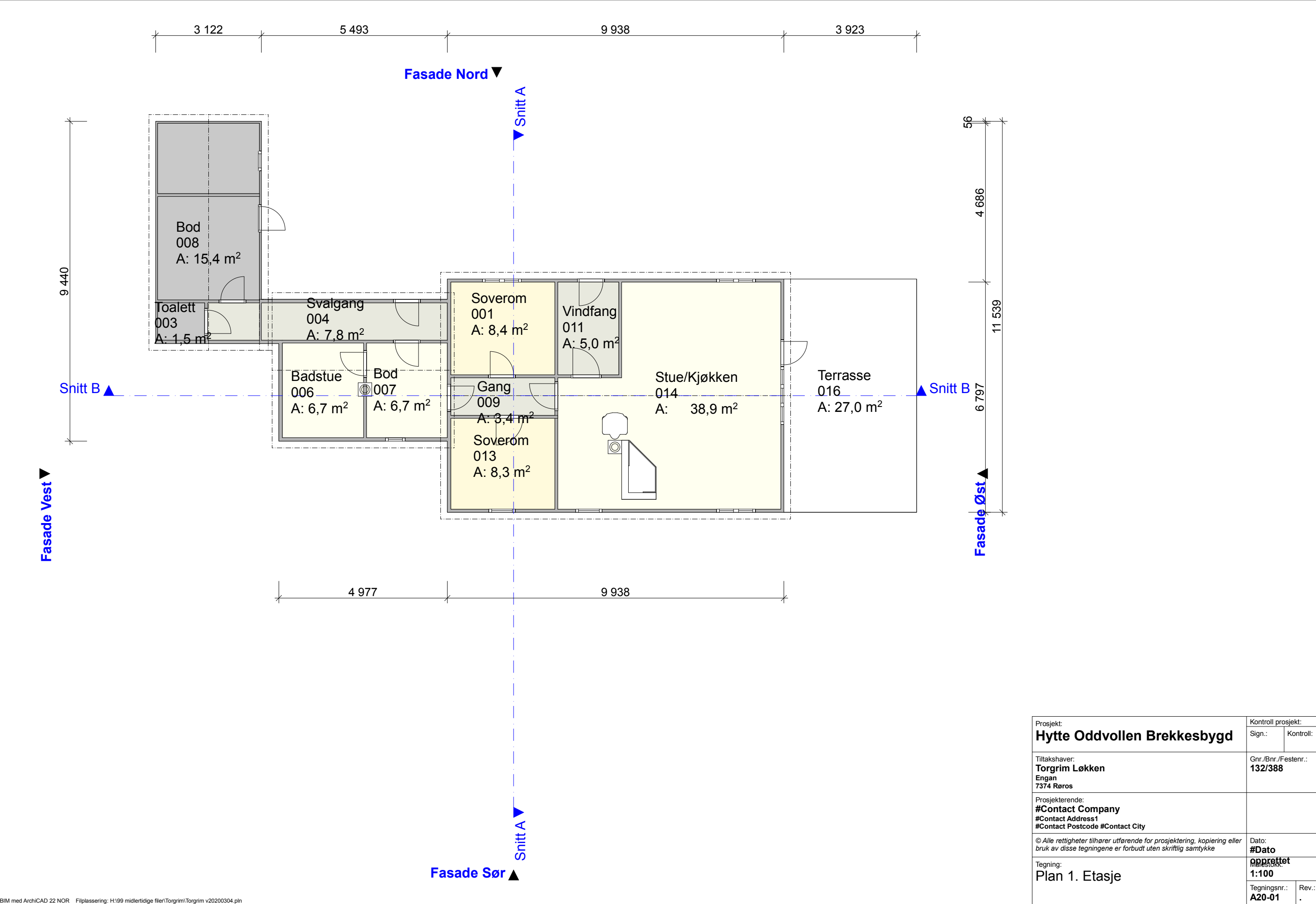
I og med at hytta overstiger 80m2 ønsker jeg at det blir tatt opp til vurdering om den maksimale arealet kan økes for å dekke «den funksjon og behov en fritidsbolig er ment å ha».

Om dere trenger ytterligere dokumentasjon, tegninger eller annen informasjon er det bare å ta kontakt.

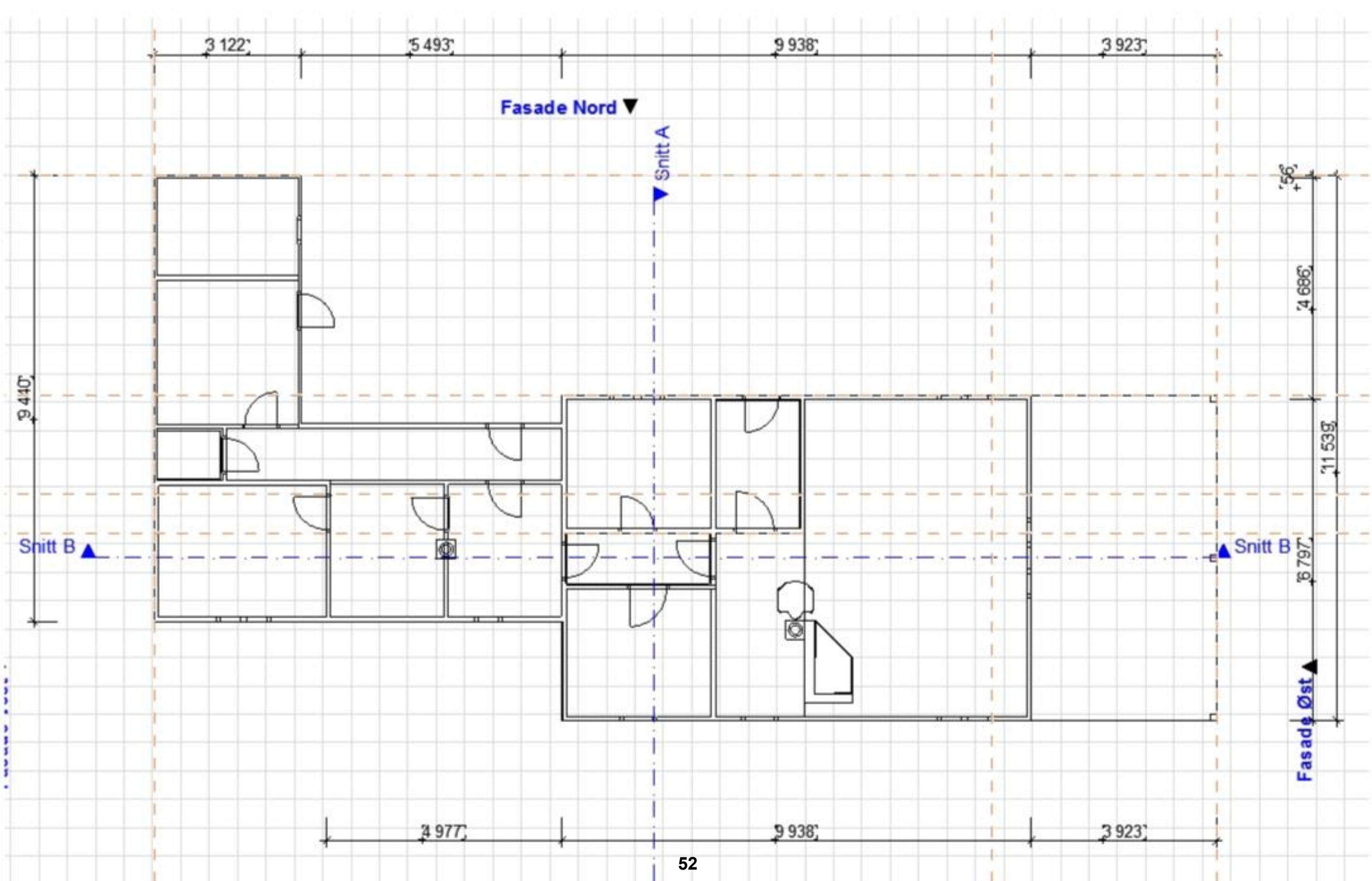
Fint om dere gir meg tilbakemelding om denne mailen er god nok som søknad for de nevnte sakene.

Mvh

Torgrim Løkken
Seksjonsleder Teknisk/ renhold
St. Olav hospital Røros sykehus
Tlf 98280587

Prosjekt: Hytte Oddvollen Brekkesbygd		Kontroll prosjekt:	
Tiltakshaver: Torgrim Løkken Engan 7374 Røros		Sign.:	Kontroll:
Prosjekterende: #Contact Company #Contact Address1 #Contact Postcode #Contact City		Gnr./Bnr./Festnr.: 132/388	
© Alle rettigheter tilhører utførende for prosjektering, kopiering eller bruk av disse tegningene er forbudt uten skriftlig samtykke		Dato: #Dato opprettet Målestokk: 1:100	
Tegning: Plan 1. Etasje		Tegningsnr.: A20-01	Rev.: .

Bilder hytte ved Rien, Oddevollen gnr/bnr 132/388, eier Torgrim Løkken

Fasade mot sør

Fasade mot øst

Fasade mot sørvest

Fasade mot vest

Adresse

Oddvollen, Rien, 7370 Brekkebygd

Registerbetegnelse

Gnr. 132, bnr. 388 i Røros kommune

Beliggenhet

Eiendommen ligger sjeldent fint til i vannkanten på en odde ved Rien i Røros. Meget gode solforhold og panorama utover Rien og Skardsfjella. Usjenert med vannet på begge sider av hytta og flott sandstrand på tomten.

Areal

P-rom: ca. 84 kvm

Arealberegningene er angitt iht. Veileder for NS 3940. Rom defineres etter bruken av rommet på befaringstidspunktet, selv om bruken kan være i strid med tidligere eller gjeldende byggeforskrifter. Da det ikke foreligger en spesifikk definisjon av hva som er primære rom (P- ROM) og sekundære rom (S- ROM), vil benevnelsen av enkelte rom fastsettes etter skjønn.

Dette kan bety at enkelte rom ikke er byggemeldt eller godkjent til dagens bruk.

Innhold

Hytte:

Gang, kjøkken, stue, mellomgang, 2 soverom, vaskerom, badstue, mellomgang/svalgang, muldo og vedbod.

Naust: (ved hytta)

Lagringsplass til båt, redskap mv.

Jordkjeller med dieselaggregat. Aggregat medfølger i handelen.

Naust: (Riens vestside)

Lagringsplass til båt, redskap mv.

Garasje: (ved hovedvei)

Biloppstillingsplass for bil, redskap mv.

2 båter med motor medfølger i handelen.

Standard

Gang:

Tømmervegger. Panel i tak. Malt tregulv.

Kjøkken:

Tømmervegger. Panel i tak. Malt tregulv. Malt innredning med over og underskap. Vedovn.

Stue:

Tømmervegger. Panel i tak. Tregulv. Peis.

Mellomgang:

Tømmervegger. Panel i tak. Tregulv.

Soverom 1:

Tømmervegger. Panel i tak. Tregulv. 2 køyesenger.

Soverom 2:

Tømmervegger. Panel i tak. Tregulv. 2 enkle senger.

Vaskerom:

Tømmervegger. Panel i tak. Murgulv med trelemmer. Vedovn. Dusj med 12 volt pumpe.

Badstue:

Tømmervegger. Panel i tak. Murgulv med trelemmer. Vedfyrt badstueovn.

Mellomgang/svalgang:

Tømmervegger. Panel i tak. Tregulv. Utgangsdør. Dør til vedbod.

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

Postadresse
Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600
7734 Steinkjer

Besøksadresse
705 Senteret
Kløftvegen 1
Ås i Tydal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte:
Epost:
fntlmsb@statsforvalteren.no
<http://nasjonalparkstyre.no>

Til

Gåebrien Sijte v/Inge Even Danielsen
Statsforvalteren i Trøndelag v/reindriftsavdelingen
Trøndelag fylkeskommune v Hauke Haupts

Saksbehandler Marit Sophie Berger

Vår ref. 2021/12038-0 432.2

Deres ref.

Dato 07.01.2022

Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - høring - søknad om utvidelse og ombygging av hytte i Ridalen - Røros 132/388 - Torgrim Løkken

Vi har fått inn en søknad fra Torgrim Løkken om ombygging og utvidelse av hytte i Ridalen gnr/brn 132/388 i Røros.

Hytta ligger innenfor Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde og søknaden skal behandles etter verneforskriften.

Søknaden gjelder:

- Bygge på et ekstra rom som skal brukes som oppgradert bad i forlengelse av eksisterende hytte. Det blir en naturlig forlengelse av bygget som er i dag. Arealet på rommet blir 10m2. Se vedlegg
- Bygge på platt i front av hytte med verandadør. Se vedlegg
- Bygge på takutstikk, som skal være tak over platt i front av hytta. Se vedlegg
- Flytte utedo ut av hytta. Sette opp en utedo på tomte 1,5x 1,5m2.

Hytta opplyses å være på 84 m2 definert som P-rom. Uthus med utedo kommer utenom. Byggeår for hytta er 1947.

Søknaden med plantegninger følger vedlagt.

Ut fra retningslinjene i forvaltningsplanen for Skardsfjella og Hyllingsdalen skal størrelsen på hytter ikke overstige 80m2. Praksis i tidligere saker har vært at grensa er 80 m2 BYA, målt utvendig vegg. Siden hytta allerede er over denne grensa må det være gode grunner til å utvide arealet ytterligere.

En ber om at eventuelle uttalelser til saken sendes undertegnende innen 4.februar 2022.

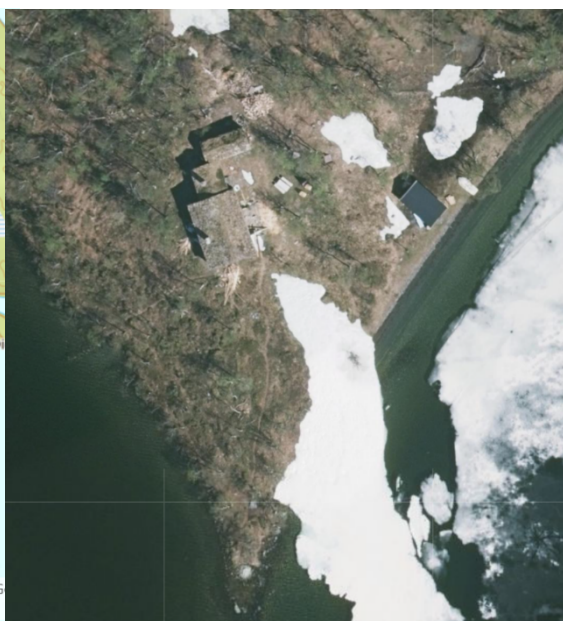

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen

Hytta ligger fint til på en odde ved nordenden av Rien, ved Penggravvika:

På kartusnittene er hytta vist med blått pkt. Flybildet til høyre viser hytta i dag (2020).

Med hilsen

Marit Sophie Berger
Nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

- 1 Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - søknad om ombygging av hytte i Ridalen - Røros 132/388 - Torgrim Løkken
- 2 Beskrivelse fra prospekt
- 3 Plantegning med platting og terassedør
- 4 Plantegning med overbygd platt og tilbygg (bad)
- 5 3D tegning av terrasse uten overbygg med terassedør
- 6 3D tegning med overbygd terrasse
- 7 Bilder fra hytte ved Rien gnr/bnr 132/388 - Torgrim Løkken

Kopi til:

Torgrim Løkken

Likelydende brev sendt til:

Trøndelag fylkeskommune

Gåebrien Sijte v/Inge Even Danielsen

Statsforvalteren i Trøndelag

v/reindrifftsavdelingen

Fylkets hus, Postboks 2560

Postboks 236

Postboks 2600

7735

7361

7734

STEINKJER

RØROS

STEINKJER

From: Hauke Haupts[hauha@trondelagfylke.no]

Sent: 31.01.2022 16:59:29

To: Berger, Marit Sophie[fmtlmsb@statsforvalteren.no]

Subject: Uttalelse til søknad om utvidelse og ombygging av hytte i Ridalen - 132/388, Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - Røros kommune

Vi viser til deres henvendelse.

Den historiske hytten vurderes som et bevaringsverdig kulturminne.

Byggeåret oppgis som 1947.

Kulturminner med fritidsformål fra det 20. århundre er underrepresentert som kulturarv i Norge.

Riksantikvens fredningsstrategi Prioriterte tema til Fredningsstrategien – bakgrunnsnotat omtaler denne type kulturminner:

« 1.2.6 REKREASJON, FRITID OG FOLKEHELSE

Objekter knyttet til rekreasjon og fritid forteller noe om samfunnsutviklingen og velferdssamfunnet etter 1880 – om en stadig økende fritid og fokus på folkehelse.

Begrunnelse

Dette temaet forslås prioritert til nr. seks fordi det er store mangler innen gruppen. Meld. St. 35 viser til at når det gjelder den sosiale bredden, er det særlig fellesskapets kulturminner og kulturminner som har betydd mye for mange som er underrepresentert. Objekter knyttet til rekreasjon viser sosial bredde. Undertemaene forteller om samfunnsutviklingen, og hvor stor betydning hovedtemaet har hatt over tid fra slutten av 1800-tallet og ut over 1900-tallet. Aktuelle objekter vurderes til å være under press, men ikke til å være akutt truet.»

Ut ifra mottatt dokumentasjon har hytten stor grad av autenticitet og dermed betydelig kulturhistorisk formidlingsverdi.

Den er bygget på en særskilt måte, der bruksfunksjonene er bygget sammen på en moderne funksjonalistisk måte.

Samtidig kjennetegnes arkitekturen av en svært god stedstilpasset fasadeutforming med stedegne materialer og tradisjonelle overflater.

Den har alle nødvendige bruksfunksjoner for en typisk hytte, til og med integrert utedo.

Objektets arkitekturspråk antyder at den kan være arkitekttegnet i sin tid.

Særlig de store fremtredende pipene i naturstein og bruk av naturstein i grunnmuren er et bevisst formvalg tegn på det.

Likedan lemmer, novkassene og type panel.

Omsøkte endringer vil etter vår faglige vurdering derfor utløse behandling etter pbl. § 31-1:

Ivaretagelse av kulturell verdi ved arbeid på eksisterende byggverk

Ved endring av eksisterende byggverk, oppussing og rehabilitering skal kommunen se til at historisk, arkitektonisk eller annen kulturell verdi som knytter seg til et byggverks ytre, så vidt mulig blir bevart. § 29-2 gjelder tilsvarende.

Vi kan ikke se at omsøkt ombygging vil tilføye den historiske hytten nye kvaliteter, tvert imot svekke den kulturhistoriske lesbarheten.

Den historiske hytten kjennetegnes av en velorganisert og gjennomtenkt grunnplan.

En tilrettelegging av uteområdet bør gjøres med stein istedenfor en platting som er et fremmedelement for fritidseiendommer fra denne tidsperioden.

En verandadør kan være en akseptabel ombygging, så lenge den viderefører stilspråket i eksisterende vindu.

Bad funksjonen kan oppnås ved intern ombygging.

Konklusjon

Hytten som prioritert bevaringsverdig kulturminne bør bevares slik det er og ombygginger/tilpasninger gjøres innvendig.

Kulturminneverdien begrunnes med representative særlige arkitektoniske kvaliteter og høy grad av autentisitet.

Vi ser ikke behovet for omsøkte tilpasninger og utvidelser for at dette kulturminnet kan vernes gjennom bruk.

Bruken bør skje i en tradisjonell enkel naturnær friluftsliv ånd i et bevaringsverdig kulturminne uten innlagt strøm og vann.

Hytten slik den fremstår i dag har, etter vår kulturminnefaglige vurdering, den funksjon og fyller de behov en fritidsbolig i et verneområde forventes å ha.

Dette også særlig med hensyn til at dette kulturminnet ligger arkitektonisk forbilledlig landskapstilpasset i et sårbart verneområde etter naturmangfoldloven.

Med vennlig hilsen

Hauke Haupts

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjielte

Hauke Haupts

Seniorrådgiver

Seksjon kulturminner

Skype: hauha@trondelagfylke.no

74 17 51 71

74 17 40 00 (sentralbord)

www.trondelagfylke.no

Fra: Berger, Marit Sophie <fmlmsb@statsforvalteren.no>

Sendt: fredag 7. januar 2022 15:22

Til: Hauke Haupts <hauha@trondelagfylke.no>; Bjørk, Svein <svbjo@statsforvalteren.no>;
g.sijte@gmail.com

Kopi: Torgrim.Lokken@stolav.no

Emne: Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - høring - søknad om utvidelse og ombygging av hytte i Ridalen - Røros 132/388 - Torgrim Løkken

Hei!

Vedlagt følger sak til uttalelse med frist innen 04.02.2022.

Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde - høring - søknad om utvidelse og ombygging av hytte i Ridalen - Røros 132/388 - Torgrim Løkken

Med vennlig hilsen

Marit Sophie Berger

nasjonalparkforvalter

**Verneområdestyret
for Skardsfjella og
Hyllingsdalen**

Telefon 73 19 92 20

: 40 61 70 01

Mobil: fmtlmsb@statsforvalteren.no

E-post: [https://www.nasjonalparkstyre.no/Verneomradestyret-for-Skardsfjella-Hyllingsdalen-](https://www.nasjonalparkstyre.no/Verneomradestyret-for-Skardsfjella-Hyllingsdalen-landskapsvernomrade)

Web: [landskapsvernomrade](https://www.nasjonalparkstyre.no/Verneomradestyret-for-Skardsfjella-Hyllingsdalen-landskapsvernomrade)

Arkivsaksnr: 2021/3759

Saksbehandler: Marit Sophie Berger

Dato: 21.03.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen	7/2022	24.03.2022

Videreføring av forskningsprosjekt i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde og Djuplia naturreservat - Senter for Biodiversitetsdynamikk NTNU

Vedlegg

- 1 Søknad om videreføring av forskningsprosjekt i Ridalen - senter for Biodiversitetsdynamikk NTNU

Forvalters innstilling

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gir Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde Senter for Biodiversitetsdynamikk v/Bernt-Erik Sæther dispensasjon til viderføring av undersøkelsesområder til prosjektet "Ecosystem Trøndelag", dette innebærer at:

1. *De 2 etablerte lokaliteter for insektfeller (Malhaise-feller og vindusfeller) kan videreføres i 2022 og 2023. Disse skal demonteres innen 10.08 hvert år.*
2. *Det kan etableres ANO-flater for vegetasjonskartlegging. Lokalisering av disse skal avklares med verneforvaltningen før etablering. Det kan tas ut planter i ANO-feltene for artsbestemmelse.*
3. *Områdene må holdes ryddig i prosjektperioden, og det må ryddes og fjernes spor etter aktiviteten etter prosjektets slutt.*
4. *Eventuelle skader skal repareres for tiltakshavers regning.*
5. *Det skal vises hensyn til natur, friluftsliv og reindrift under aktivitetene.»*

Punktene i søknaden som gjelder sporregistreringer på snø og fellefangst av smågnagere er ikke vurdert i denne omgang, dette etter avtale med søker.

Saksopplysninger

Senter for Biodiversitetsdynamikk, NTNU v/Bernt -Erik Sæther fikk i 2021 dispensasjon til å etablere undersøkelsesområder i forbindelse med prosjektet «Ecosystem Trøndelag». Det ble gitt en ett-årig dispensasjon av Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen i møte 09.04.2021. Denne er gjengitt her:

«Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gir Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde Centre for Biodiversity Dynamics dispensasjon til etablering av undersøkelsesområder til prosjektet "Ecosystem Trøndelag", på følgende vilkår:

1. *Det kan etableres undersøkelsesområder i Ridalsområdet i henhold til søknaden, med maksimalt 1 Malhaise-felle og 4 vindusfeller innenfor hver ANO-flate – og maksimalt 6 ANO-flater.*
2. *Dispensasjonen gjelder for 1 år i 2021. Verneområdestyret ønsker å evaluere tiltaket før eventuell ny tillatelse gis- etter ny søknad.*
3. *Plassering av feller og undersøkelsesområder må gjøres i samråd med nasjonalparkforvalter, reindriften og grunneiere.*
4. *Områdene må holdes ryddig i prosjektperioden, og det må ryddes og fjernes spor etter aktiviteten etter endt prosjekt.*
5. *Skader skal repareres for tiltakshavers regning.*
6. *Det skal vises hensyn til natur under aktiviteten.»*

Prosjektet ble gjennomført i 2021 med feltpersonale Marit Østby Nilsen fra Fjelldriv og Martin Røsand, SNO.

Det ble etablert en insektsfeller (Malhaisefeller med tilhørende 4 vindusfeller) ved Rundtjønna i Djuptjønna naturreservat og en ved Skallbekkvika i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde. Disse ble etablert i samråd med nasjonalparkforvalter Eli Cora Myrseth og Fjelldriv. Disse er vist med røde punkt i kartutsnittet under.

Erfaringene insektsfellene var at fellefangsten må avsluttes senest 10.august. Da det etter den tid er en del rein i området.

I tillegg ble det utført fugletakseringer på 4 ruter hvorav to var innenfor verneområdene i samme område som Malhaisefellene. Registreringene av fugl ble ledet av Martin Røsand, SNO. Han ser ingen store utfordringer med gjennomføring av takseringene. Dette på tross av at registreringene skjer på ei sårbar tid. Registreringene foregår til fots og metoden er skånsom da de oppholder seg kort tid i området. Takseringene utføres av erfarne folk.

Det søkes nå om forlengelse av forskningsprosjektet. For årene 2022 og 23. Hovedformålet med prosjektet er å benytte modeller utviklet ved senteret til å forutsi endringer

i det biologiske mangfoldet av ulike arter over et stort område og hvordan ulike forvaltningstiltak kan motvirke negative konsekvenser av inngrep i landskapet og forskjellige former for menneskelig aktivitet. De uttaler i sin søknad at etableringen av undersøkelsesområdet i Ridalen har vært svært vellykket, bla. fordi de kunne benytte lokalt personell i Fjelldriv til koordinering og gjennomføring av det praktiske feltarbeidet.

Ut fra innsendt søknad og supplerende informasjon fra Bernt-Erik Sæther og Martin Røsand på telefon 21.03.2022 skal følgende aktiviteter gjennomføres:

1. Det skal foretas kartlegging av fordelingen av ulike naturtyper i Ridalen ved å legge ut prøveflater etter tilsvarende opplegg som benyttet i det nasjonale overvåkningsprogrammet «Arealrepresentativ naturovervåkning (ANO)». Dette arbeidet er hovedsakelig basert på en omfattende vegetasjonskartlegging. Kartleggingen foretas til fots og uten fysisk merking i terrenget. Plassering ikke avklart ennå.
2. Fugletakseringene vil gjennomføres i hekkesesongen på samme måte som i 2021 på myrområdene mellom Råvollen, Lervahåen og Djuptjønna samt i bjørkeskogen mellom Langvika og Kjerråga. Faste flater takseres 10 ganger fra slutten av mai til begynnelsen av juli. Dette gjelder 4 ruter hvorav to er innenfor verneområdene og rundt de samme punktene som insektsfellene.
3. De to faste stasjonene for insektfangst bestående av 1 Malhaisefelle og 4 vindusfeller blir videreført i hver av disse to områdene. Disse fellene må tømmes hver 14. dag gjennom vår og sommer. Disse fellene vil tas ned tidligere enn i fjor, seinest rundt 10. august.
4. Månedlige sportellinger gjennomføres gjennom vinteren ved hjelp av snøscooter mellom Rien og Langen og i områdene rundt Øversjøen og Hå-sjøene. Usikkert om dette vil bli gjennomført. Eventuelle søknad om motorferdselen kommer senere.
5. Smågnagere fanges hver andre uke i 2 felt på ca. 500 m x 500 m i området rundt Sundet, nordenden av Rien. Ifølge søker utgår dette tiltaket foreløpig.

Vurdering

Prosjekter berører arealer i Djuptjønna naturreservat og Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde.

I verneområdene er det ingen bestemmelse som åpner for å kunne gi dispensasjon til slik forskningsmessig aktivitet som ikke er i regi av forvaltningsmyndigheten selv. Tiltakene må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i Naturmangfoldlovens §48. Her heter det at *«Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.»*

Formålet i Djuptjønna naturreservat er å bevare et urørt og spesielt våtmarksområde med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har også særskilt vitenskapelig betydning som referanseområde og er egenartet i form av et rikt fugleliv knyttet til vann og våtmark. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Formålet med Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde er å ta vare på et større naturområde som er relativt lite påvirket av tyngre tekniske inngrep, med det biologiske mangfold som preger landskapet. Den urørte vassdragsnaturen knyttet til Glommas kilder er her av særlig verdi. Fjellbjørkeskogen skal ivaretas som en viktig del av landskapsbildet. Vernet omfatter også verdifulle innslag av kulturlandskap, kulturminner og sammenhengen mellom disse, særlig de tallrike samiske kulturminner. Allmennheten skal gis anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av tilrettelegging. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor landskapsvernområdet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Hovedformålet med dette prosjektet er å forutsi endringer i det biologiske mangfoldet over et stort område i Trøndelag, og hvordan ulike forvaltningstiltak kan motvirke negative konsekvenser av inngrep i landskapet og forskjellige former for menneskelig aktivitet. Dette må sies å være positivt for vern av naturverdiene og i utgangspunktet i tråd med verneformålene.

Med bakgrunn i de erfaringene som er gjort ved gjennomføringen i 2021, kan de to feltene med insektsfeller (Malhaisefeller og vindusfeller) og fugletakseringer kunne fortsette under forutsetning av at insektsfellene tas senest innen 10 august. Dersom det er nødvendig med uttak av planter for artsbestemmelse i forbindelse med vegetasjonskartleggingen bør dette kunne godkjennes, selv om plassering av ANO-rutene ennå ikke er avklart.

Når det gjelder behov for eventuell motorferdsel i forbindelse med sporregistreringer, må det sendes egen søknad på dette. Her kreves kart med område for kjøring, tidsperiode for kjøringen og antall kjøredager det er behov for. Bruk av snøscooter til transport av forsøksutstyr fram til hytte ved Rien behandles i egen søknad.

§ 8. Kunnskapsgrunnlaget

Hovedformålet med prosjektet er å forutsi endringer i det biologiske mangfoldet og hvordan ulike forvaltningstiltak kan motvirke negative konsekvenser av inngrep i landskapet og forskjellige former for menneskelig aktivitet. Dette vil øke kunnskapsgrunnlaget for områdene ved Rien.

Undersøkellesområdene med insektsfellene og fugletakseringen er kartfestet, men områdene for vegetasjonskartlegging er foreløpig ikke er bestemt. Det er registrert en rekke rødlistede arter i område ved Skallbekkvika og i Djuptjønna naturreservat. Dette dreier seg i stor grad om ulike faglearter. Fugletaksering og kartlegging av insekter i området anses som positivt for å øke kunnskapsgrunnlaget for området.

Det er samisk reindrift i området og jf arealbrukskartene til NIBIO er det beiteområde for rein hele barmarksperioden. Erfaring fra bruk av insektsfellene i 2021 viser at de er utsatt for skade fra beitende rein særlig på seinsommeren. Fellene bør tas ned senest 10 august.

§9. Føre-var prinsippet

Kunnskapsgrunnlaget anses å være godt nok til å kunne behandle søknaden, slik at føre-var prinsippet ikke er anvendt.

§ 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning

Innsamlingene og registreringer av arter er foreløpig begrenset til sesongene 2022 og 2023, og vil dermed være begrenset i tid. Uttak av fåtallige arter eller arter som er truet

på Norsk rødliste, kan også sies å være en miljømessig belastning i områdene, og slike uttak bør begrenses mest mulig.

§ 11. Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Ferdsel ved registreringene skal skje til fots, slik at det vil bli minimale inngrep i terrenget ved registreringene. Områdene som benyttes til prosjektet må ryddes og forlates i god stand.

§ 12. Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Ferdsel i områdene ved registreringene, vil være en minimal belastning på verneområdene. Det blir benyttet feller i prosjektet, og disse må være godkjent til slik bruk.

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde mener at omsøkte tiltak ikke vil være til skade for verneverdiene og at de ikke strider mot verneformålene i de berørte verneområdene. Omsøkte tiltak vil skaffe forvaltningsmyndigheten oppdatert informasjon om verneverdiene i området, som vil være til hjelp for videre forvaltning av området. Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde mener dermed det kan gis dispensasjon til oppsetting av insektfeller og innsamling av arter i Ridalen i Skardsfjella og Hyllingsdalen landskapsvernområde.

Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen,
Fylkesmannen i Trøndelag, Postboks 2600,
7734 Steinkjer
Att.: Nasjonalparkforvalter Marit Sophie Berge

Trondheim, 20. januar 2022

Forespørsel om videre deltagelse i forskningsprosjekt

Senter for Biodiversitetsdynamikk (Centre for Biodiversity Dynamics) ved NTNU søker med dette om forlengelse av tillatelse gitt 9.4.2021 til å videreføre forskningsprosjektet «Ecosystem Trøndelag» i 2022 og 2023 i landskapsvernområdet i Ridalen.. Hovedformålet vil være å benytte modeller utviklet ved senteret til å forutsi endringer i det biologiske mangfoldet av ulike taxa over et stort område (Trøndelag) og hvordan ulike forvaltningstiltak kan motvirke negative konsekvenser av inngrep i landskapet og forskjellige former for menneskelig aktivitet..

Etableringen i 2021 av Ridalen som undersøkelsesområde i dette prosjektet var svært vellykket. En viktig årsak til dette var at vi kunne benytte en lokal kontraktør (Fjelldriv) til å koordinere og utføre en stor del av den praktiske feltvirksomheten. Vi søker derfor om tillatelse til å videreføre virksomheten i Ecosystem Trøndelag i dette området også i 2022 og 2023. Dette vil innebære:

1. Det blir foretatt kartlegging av fordelingen av ulike naturtyper i Ridalen ved å legge ut prøveflater etter tilsvarende opplegg som benyttet i det nasjonale overvåkningsprogrammet «Arealrepresentativ naturovervåkning (ANO)». Dette arbeidet er hovedsakelig basert på en omfattende vegetasjonskartlegging.
2. Fugletakseringene vil gjennomføres i hekkesesongen på samme måte som i 2021 på myrområdene mellom Råvollen, Lervahåen og Djuptjønna samt i bjørkeskogen mellom Langvika og Kjerråga. Faste flater takseres 10 ganger fra slutten av mai til begynnelsen av juli.
3. De to faste stasjonene for insektfangst bestående av 1 Malhaisefelle og 4 vindusfeller blir videreført i hver av disse to områdene. Disse fellene må tømmes hver 14. dag gjennom vår og sommer. Disse fellene vil tas ned tidligere enn i fjor, seinest rundt 10. august.

Address
NO-7491 Trondheim

Org.no. 974 767 880
E-mail:

Location
Høgskoleringen 5

Phone
+ 47 73 59 60 90

postmottak@bio.ntnu.no
<http://www.ntnu.edu/cbd>

Natural Science Building,
Section E, 3. floor

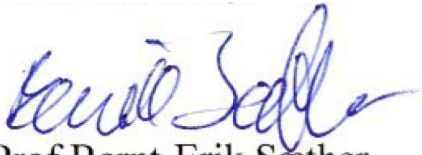
Fax
+ 47 73 96 10 00

4. Månedlige sportellinger gjennomføres gjennom vinteren ved hjelp av snøscooter mellom Rien og Langen og i områdene rundt Øversjøen og Hå-sjøene.
5. Smågnagere fanges hver andre uke i 2 felt på ca. 500 m x 500 m i området rundt Sundet, nordenden av Rien

Som i fjor, danner denne virksomhetsbeskrivelsen kun en ramme for en dialog med naturparkforvaltningen. Vi vil understreke at dette prosjektet ikke kan gjennomføres uten at et godt samarbeid med forvaltningsmyndighetene og brukere av disse områdene.

CBD håper at dette prosjektet blir funnet interessant å videreføre også i 2022 og 2023 og ser fram til et godt samarbeid med nasjonalparkforvaltningen i tiden framover. For en mer omfattende beskrivelse av prosjektet henvises det til den prosjektbeskrivelsen som ble innsendt sammen med fjorårets forespørsel om deltagelse. Undertegnede står selvsagt til rådighet for ytterligere informasjon, f.eks. gjennom telefon 90578544.

Med vennlig hilsen

Prof Bernt-Erik Sæther

Ivar Herfindal

Address
NO-7491 Trondheim

Org.no. 974 767 880
E-mail:

Location
Høgskoleringen 5

Phone
+ 47 73 59 60 90

Samandrag av prosjekt Økosystem Trøndelag "Ecosystem Trøndelag: spatial and temporal scaling of biodiversity in a changing landscape"

Hovudfokus til prosjektet er korleis arealbruksendringar påverkar biodiversitet, med Trøndelag som studieområde. Trøndelag har eit stort utval naturtypar og landskap med stor variasjon av menneskeleg inngrep. Vidare finst det viktige verneområder her, og regionen har ein sterk historie innan økologisk forskning og naturforvaltning som gjer den spesielt godt eigna til å sjå på dei problemstillingane som er skissert i utlysinga. Desse eigenskapane til regionen Trøndelag gjer at resultatane frå prosjektet vil vera overførbart både nasjonalt og internasjonalt.

Romleg skala er viktig både for forvaltning og økologiske prosessar. Biodiversitetsteoriar predikerar at artsmangfaldet vil vera minst på liten skala, og auka mot eit regionalt nivå etter som storleiken på utvalgsområdet aukar. Men formen på kurva som skildrar samanhengen mellom områdestorleik og artsrikdom, kjenner me sjeldan. Denne kurva vil avgjera til dømes kor store områder som må vera verna, eller korleis områda er knytt saman, for å oppnå eit mål om å ta vare på eit representativt utval av lokal eller regional natur. Det er difor ein naturleg samanheng mellom arealendringar og naturmangfald.

Biodiversitet er aldri stabil. Sjølv i naturlege landskap med lita eller ingen menneskeleg påverknad vil prosessar slik som bestandsvingingar, lokal utdøying og innvandring, gjera at artssamfunn er i kontinuerleg endring. For dei aller fleste system kjenner me ikkje til den naturlege endringsraten, og det er difor uråd å vita i kva grad ei observerte endring er naturleg eller som følgje av inngrep slik som habitatendring. Denne endringsraten vil også variera på romleg skala, og såleis vil til dømes storleiken på eit verneområde kunna avgjera kor stabil dynamikken til biodiversiteten er der. Å beskriva den romlege skaleringa til naturleg endringsdynamikk for ulike artssamfunn vil vera ein viktig del av Økosystem Trøndelag.

På same vis som biodiversiteten er i stadig endring, endrar landskapet seg både som følgje av naturlege og menneskeskapte prosessar, der dei siste er dei klårt viktigaste. Medan det tradisjonelt har vore fokus på effekten av øydelegging av habitat, har restaurering av habitat fått auka merksemd dei siste åra. Korleis habitat og landskap endrar seg vil avhenga av kva skala ein ser på. Skal ein forstå korleis arealinngrep og habitatendringar påverka biodiversitet må me også forstå og kvantifisera endringar i landskapet og skaleringa av dette. Når me kjenner dette, kan me laga prediksjonar på korleis eit inngrep eller restaureringstiltak vil påverka naturmangfaldet på lokal og regional skala.

Address

NO-7491 Trondheim

Org.no. 974 767 880

E-mail:

postmottak@bio.ntnu.no

<http://www.ntnu.edu/cbd>

Location

Høgskoleringen 5

Natural Science Building,

Section E, 3. floor

Phone

+ 47 73 59 60 90

Fax

+ 47 73 96 10 00

Eit sentralt spørsmål både innan økologi og forvaltning er kva type habitat eller landskap som har høgast biodiversitet eller førekomst av spesielle typer artar. Ofte ser ein at generalistartar, slik som mange framande og invaderander artar, er raske til å etablera seg i varierte landskap me høgt innslag av "nye" habitat. Spesialistartar, som mange raudlista artar høyrer til, finn ein ofte i meir einsarta og stabile habitat. Ei viktig oppgåve i Økosystem Trøndelag vil vera å modellera førekomsten av artar i høve til habitattypar, landskapsegenskapar, klima, og andre faktorar. Det vil her vera sentralt å ta omsyn til temporære prosessar. Utdøying og innvandring kan vera sakte prosessar og det kan ta lang tid før artssamfunnet svarar på landskapsendringar.

Eit prosjekt som dette vil vera avhengig av gode tidseriar på biodiversitet og landskap/habitatendringar. Prosjektet vil difor knyta seg opp mot leiande forskingsmiljø slik som NINA og NIBIO. Ein stor del av prosjektet vil basera seg på allereie innsamla data frå ulike overvåkingsprogram, forskingsprosjekt, folkeidata, eller andre databasar, men nye innsamlingar basert på til dømes miljø-DNA, barcoding-teknologi, og fjernmåling vil også vera viktig. Resultat frå prosjektet kan til dømes brukast til å vurdere eignaheiten av desse teknologiane for å overvåka naturmangfaldet og å modellera og predikera førekomsten av artar i ulike habitat og landskap.

Beste helsing

Ivar Herfindal

prosjektleder

Address
NO-7491 Trondheim

Org.no. 974 767 880
E-mail:
postmottak@bio.ntnu.no
<http://www.ntnu.edu/cbd>

Location
Høgskoleringen 5
Natural Science Building,
Section E, 3. floor

Phone
+ 47 73 59 60 90
Fax
+ 47 73 96 10 00

ST 8/2022 Eventuelt